ארבוים או איז בורים ווא suckling, infant; child; school-boy. Targ. Y. Gen. XLVIII, 20.—Gitt. 57a . . . י חוה מחיליד ינוקתא וכ' whenever a male child was born, they used to plant a cedar, when a female, they planted &c. Sabb. 134° האר ר׳ דלרת לרה וכ׳ an infant (to be circumcised on the Sabbath) for which no bandage has been prepared, v. חַלּוּק I.—Succ. 56^b (prov.) שותא דר׳ וכ' the child's talk in the street is either the father's or the mother's (talk at home). Snh. 110b (ref. to פתארם, Ps. CXVI, 6) ... שכן... for in the sea towns they call a child pathia. B. Bath. 21° כד מחרת לד׳ וכ׳ when thou (as teacher) strikest a child, strike it only with a shoe-strap. Ib. 35 ש ממשדק ר׳ וכ׳ we must not let a child go to school from one place to another (but must provide a school for each place).—Gen. R. s. 36, a. e. רָנּרְקָא ; a. fr. – Pl. רָנּרְקָר. B. Bath. 1. c. מקרד ה' primary school teacher, v. אָדָרְקָא; a. fr.— Fem. לְּנִּלְּקְהַא. Gitt. l. c., v. supra. — B. Bath. אָל רי that maiden (of Hasmonean descent, Mariamne).

אָרְקְלּאָן II, יוֹ בְּיר pr. n. m. Mar Yanuka, son of R. Hisda. B. Bath. 7^b top.

תְּבְּוֹקְאָא m., pl. יבּוֹקָנָא) breasts. Tanh. Ki Thissa 27 [read:] אובור לר׳ דחדרן דנקרן happy the breast that nursed such a child.

ז רָנוּקָת. v. יָנוּקְתָּא. I.

רבת, הבין, v. הים,

לכָר, הֹנְהָ, Hif. הֹנָה (b. h.; v. אָנָה) to oppress, treat overbearingly, vex, taunt. Gen. R. s. 88, beg. שלא יהו מונים אל הו הו that they might not taunt Israel saying &c. Cant. R. to I, 6. Tanh. Vayera 14 כל מר שרונה להברירו שיונה להבריר הו whoever aggrieves his neighbor. Ib. אוֹנְאָה הוֹנְאָה humbled herself; a. fr.—V. אוֹנְאָה הוֹנְאָה הֹנִיה אַה יַּבּיה הוֹנְאָה הוֹנְאַה הוֹנְאָה הוֹנְאָה הוֹנְאָה הוֹנְאָה הוֹנְאָה הוֹנְאָה הוֹנְאָה הוֹנְאָה הוֹנְאָה הוֹנִיִּיה הוֹנִיִּיִּה הוֹנִיִּיה הוֹנִיִּיה הוֹנִיה אוֹנִיה הוֹנִיה הוֹים הוֹנִיה הוֹנִיה הוֹנִיה הוֹנִיה הוֹנִיה הוֹינִיה הוֹינִיה הוֹים הוֹנִיה הוֹנִיה הוֹנִיה הוֹנִיה הוֹנִיה הוֹנִיה הוֹינִיה הוֹים הוֹינִיים הוֹים הוֹנִיה הוֹנִיה הוֹיים הוֹים הוֹינִיים הוֹינִיים הוֹיים הוֹיים הוֹיים הוֹינִיים הוֹיים הוֹינִיים הוֹיים הוֹינִיים הוֹינִיה הוֹיים הוֹי

תנר Af. אונר same. Targ. Ez. XVIII, 12. Targ. O. Ex. XXII, 20. Targ. Y. Lev. XXV, 14 לאוֹנָרָא (not דֹלָא דוֹר ; a.fr.—Gen. R. s. 53 'בּוֹנְן לֹח וֹכֹּלְי that they might not taunt her, calling her a barren woman.

אַרְרָבְּ (cmp. b. h. אָדָ, a. מָדְאָ to be undecided, waver. Af: אַלְּרָי to cause to waver, discourage. Targ.O. Num. XXXII. 7: 9.

אנבא (comp. אנבא II) name of an insect in flax. Hull, 85b תנכל ליה די בכיחורה Ar. (ed. לאר) the yaniba came into his flax crop. Ib. 28a בער . . . לדי Ar. (ed. אביר , corr. acc.) he needs its blood for killing the flax worm.

יניכא, v. preced.

יְבַּרְסֹ pr. n. m. Yannis (Janus), v. בְּבְרִיס; cmp. יוֹרָזִנִי, יוֹרָזנִי,

קברק, רברק, m. (v. אביקים) ו) suckling, child; young. Targ. I Sam. XV, 3. Targ. Jud. VIII, 20 (h. text עול רבר). Targ. Is. LXV, 20 (h. text עול רבר); a. fr.—Kidd. 32^h י וווכרם י young but wise; a, fr.—Pl. בירקרהוי Lev. R. s. 5, beg. (translating עורלרהם, Job XXI, 11) יפיקרהוי their young ones (v. Gen. R. s. 36; Yalk. Job. 908).—2) (v. רוֹנְקּוֹשְׁרַיִּ h. text רַנְּיִקְהָּא יִרְיִרָּאׁמָרִי (Ms. אינקרוּהא יוֹנְקּיִהְיִּה h. text יוֹנְקּיִהְיִּה).

לבן (b. h.; cmp. נענע a. יוִר II) 1) (neut. verb) to move quickly; to glisten, be bright.—2) (act. verb), v. infra.

Pi. ירבן (נשמש:) to shake, awaken, stir up. Pirké d'R. El. ch. XXXII the Messiah is named Yinnon (v. ירבן לינון (שני עפר (שני עפר (שני עפר ליינון השני עפר (Mus. quotes לישון לישון לישון לישון, Koh. V, 11) for he will awaken those sleeping in the dust; Midr. Till. to Ps. XCIII ליינון (missing in ed. Bub.); Yalk. Kings 200 שריר ליינן רשטר ארץ he will stir up the wicked of the earth; Yalk. Gen. 45 שליאבן לשכו"ם

יִרץ, ע. יְרַבַּץ.

581

Af. אַרְינִיק אָרְינִיק as preced. Hif.—Targ. Ex. II, 9. Targ. Y. Deut. XXXII, 13; a. fr.—Gen. R. s. 98, end דּתֹכן אוֹנְיקוּ אוֹנִיקוּ אוֹנִיקוּ אוֹנִיקוּ אַנִּיקוּ אַנִּיקוּ אַנִּיקוּ אַנִּיקוּ אַנִּיקוּ אַנִּיקוּ אַנִּיקוּ אַנִּיקוּ אַנִּיקוּ אַנּיקוּ אַנִּיקוּ אַנּיקוּ אַנּיקוּ אַנּיקוּ אַנּיקוּ אַנּיקוּ אַנִּין אַנּינִיקוּאָּ ווון; a. fr.—מֵינִיקוּאָא (corr. acc.), ע. אַנִּילְהָאָא III; a. fr.—מּנִינְקוּאָא מּנִיקוּאָר אַנִּיקוּאָא (corr. acc.), ע. מַנִּילְרָאָא עוֹנִיקוּאָר אַנִּילְרָאָא עוֹנִיקוּאָר אַנִּילְרָאָא עוֹנִיקוּא (corr. acc.), ע. מַנִּילְרָאָא עוֹנְילְאָר אַנְילִיאָר אָנִילְרָאָא עוֹנִילְיּאָר אַנְילִיאָר אָנִילְיּאָר אַנְילִיאָר אָנִילְילָאָר אַנְילִיאָר אָנִילְילָאָר עוֹנִילְילָאָר עוֹנִילְיאָר אָנִילְילָא עוֹנִילְילָא עוֹנִייִים, ע. עוֹנְילִים עוֹנִילְילָא עוֹנִילְילָא עוֹנִילְילָא עוֹנִילְילָא עוֹנְילָּא עוֹנְילְילָא עוֹנְילְילָּא עוֹנְילְילָא עוֹנְילְילָא עוֹנְילְילָּילְילָּא עוֹנְילְילָא עוֹנְילְילָא עוֹנְילְילָא עוֹנְילְילָא עוֹנְילְילָּילְילְילְא עוֹנְילְילָא עוֹנְילְלְילָא עוֹנְילְלְילָא עוֹנְילְלְילָא עוֹנְילְלְילָא עוֹנְילְלְילָא עוֹנְילְלְילָא עוֹנְילְלְילָא עוֹנְילְלְילָא עוֹנִילְלְילָא עוֹנִילְילְאָלָּא עוֹנִיל עוֹנְילְילָא עוֹנִיילְ עוֹנְילִילְייִים עוֹנִיילִיים עוֹנִיילִיין עוֹנִייליים עוֹנִיילִיים עוֹנִייליים עוֹנִיילִיים עוֹנִייליים עוֹנִייליים עוֹנִייליים עוֹנִילִיים עוֹנִילִיים עוֹנִילִיים עוּילִיים עוֹנִילִיים עוֹנִייליים עוֹנִייליים עוֹנִייליים עוֹנִייליים עוֹנִייליים עוֹנִיים עוֹנִייליים עוֹנִיים עוֹנִיים עוֹנִיים עוֹנִייִים עוֹנִיים עוֹנִיים עוֹנִיים עוֹנִיים עוֹנִיים עוֹנִיים עוֹייִים עוֹייִים עוֹיים עוֹייִים עוֹיים עוֹיים עוֹיים עוֹיים עוֹיים עוֹיים עוֹייים עוֹיים עוֹייים עוֹייים עוֹיים עוֹייים עוֹיים עוֹייים עוֹיים עוֹיים עוֹייים עוֹייים עוֹיים עוֹיים עוֹיים עוֹיים עוֹיים עוֹיים עוֹיים עוֹיים עוֹיים עוֹייים עוֹייים עוֹיים עוֹייים עוֹיים עוֹייים עוֹייים עוֹייים עוֹייים

#Pa. רַבּל same. Targ. Y. H Ex. XV, 2 (Y. I מְלִּדְּלְם). Targ. I Sam. VI, 7; 10 (ed. Lag. מֵלִּדְלָן); Targ. Ps. LXXVIII, 71 מְלִּדְלָן (מִלְּדְלָן Is. XL, 11 מְיִנְלָן animals giving suck (h. text נְלֵּלְת).—Tauh. Ki Thissa 27 נְלַּלְת, v. בְּלֵּלְתְּל.

Cant. VIII, 1; a.fr.—Num. R. s.4, end (ref. to Ps. CXXXI,

2) בְּחַלְּ ר׳וֹכ׳ like the infant leaving the mother's womb &c.; Y. Snh. II, 20^b bot. – Pl. רוֹנְי , דְּנְקַרָא. Targ. Ps. VIII, 3 רֵנְי Ms. (ed.'רוֹל,); a.e.—Targ. Is. III, 4 (some ed. לנקניא) childish men.

ַרָּק**א**

אַנְקָּח אָנָקָת II f. (preced.) = h. אָנָקָה, young camel. Targ. Jer. II, 23 (h. text בכרה).

Karpan f. (preced. wds.) childhood, youth. Targ. Jer. XIII, 27; a. e.—Sabb. 152a, v. וְרֶד. Taan. 20b ברַנִקוּתֵרה לא סררנא of his earlier days I remember nothing. Sabb. 21b, v. גּרָּוְסָא I; a. e.

א בנקא v. דנקא I. בנקנלא וות, pl. בנקא.

רוסר .ע. רסא.

רסור (b. h.; v. סְטֹי [to join, fasten; denom. רְסוֹד, whence ובה ...ור׳ ארץ to found, establish. Tanh. B'resh. ובה ...ור׳ ארץ and with it (the Torah) he stretched the heavens and established the earth. Meg. 3a; Sabb. 104a; Succ. 44a ורוורו and they reintroduced them. Ib. 20a, v. לֶּוֹרָא; a. fr.

Pi. יְּפֶּר, יְפֶּר, 1) to establish; to join in between. Y. Erub. עער היסור ששם היו מייסדין וכ׳ the Eastern Gate was named the Foundation Gate, because there they (in their meetings) established the decisions of the Law; a. e.—Part. pass. מיי בין וכ'. 1b. מר' בין שוא מר' בין שווא it was named the Middle Gate because it was fastened in between two gates; a. e.-2) to rebuild (a ruin). Tosef. B. Mets. XI, 4 לא ראמר לו הרדני מייסד עמך מכנגד וכ' (not אביי) he has no right to say, I will help thee rebuild the party wall from where my (higher situated) ground commences and upward, אלא מריסד עמר וכי but he must help him build from the bottom (of the neighbor's ground) &c.; Y. ib.X, beg. $12^{\rm c}$; (B. Bath. $6^{\rm b}$ מסירע מלמטה). [Cant. R. to I, 2 שהרי חבירו בא ליפר עליו כן the next following sentence comes to found upon it a base (thus proving that the reading is דּוֹדֵיך and not דּוֹדֵיך. Some eds. read לימד; Ab. Zar. II, 5 חבירו מלמד; Yalk. Cant. 981 מוכיח.]

א כתרַפּר to be established. Tenh. l. c. העולם לא נ' וכ' to be established. the world has been founded on nothing but the Law.

70, ch. same. Targ. Ps. LXXVIII, 69; a. e. Pa. פֿר same. Ib. CIV, 5.

Ithpa. אחריפה, Ittof. אחוסה to be fastened, supported, $founded.\ {
m Targ.\ Job.\ XLI, 15, sq.-Targ.\ Ps.\ LXXXVII, 1.-}$ Targ. II Chr. XXXI, 7 לאִתוֹסְרָא (ed. Lag. לאָתוֹסֶרָא).

יונפר .v. יפות.

רסף) institution, confirmation; reestablishment. Men. 99° sq., v. ביטול. Succ. 44° ערבה ר׳ נביאים the use of the willow-branch (on Hoshanah Rabbah) is an institution of the prophets, opp. מנהג נבראים a custom arisen in the days of the prophets; Y. Shebi. I, 33b bot. לביאים וכ׳ belong to the institutions of the early prophets; Y. Succ. IV, beg. 54b.

אר (b. h.; v. יסר) foundation. Y. Erub. V, 22° ער הד', v. מער, v. מער, Esp. (sub. המובח) the base of the altar, y'sod. Midd. III, 1. Zeb. V, 1, a. fr. מערבר the western side of the y'sod. Ib. 3 (53a) ר'דרומיה (read דרומי, v. Rabb. D. S. a. l. note 200) the southern side &c.; a. fr. -Pl. יסודות. Cant. R. to I, ו אברו בנה את הרי Solomon's father laid the foundations of the Temple; a. e.

יַסמין

NTIO ch. 1) same. Targ. Ex. XXIX, 12; a. fr.—Pl. , constr. יסוֹדֵר, Targ. O. Num. V, 17 (ed. Berl. אֵרסוֹדֶר; h. text קרקע). — Y. B. Mets. X, beg. 12° חרוירהו אילין רי both (the upper and the lower portions) are foundations (v. לָסֵר). — 2) pl. rest, head-rest (cmp. אָלסָרָא). Targ. Y. II Gen. XXVIII, 10 החוה ה׳ רושיה in place of his head-

*קוֹסוֹ, Targ. Y. II Deut. XXVIII, 65, read: וֹסִיוּתְּ

רַסָּר, הוֹסוֹן m. (יַסֵר) correction by example, warning example. Snh. 45a (ref. to Ez. XXIII, 48) אין לך ירי there is no severer warning than this (capital punishment, and therefore disgrace by exposure would be an unnecessary hardship).—2) Pl. יָר׳, וְסוּרָדּם, יְסוּרָדּרָ, יְסוּרָדּהָ $corrections\ by\ suffering,\ suffering,\ trials,\ visitation.\ \ Sifr\'e$ Deut. 32 חביבים י׳ לפני על מי שיר׳ באים עליו trials are precious in the sight of the Lord, for the glory of the Lord rests upon him who is visited with trials (ref. to Deut. VIII, 5). Ib. הר' מרצים וכ' sufferings atone more than sacrifices. Ber. 5^a משל אהבה visitations of (divine) love (ref. to Prov. III, 12). אווי דלרך די Ib.b ברברן עלרך הי sufferings welcome to thee (as trials)?—Cant.R. to II, 16 מה קשין הן הר' how hard to bear are sufferings!; a. v. fr.

רסף, יסף, יסף, יסף ch. 1) (v. איסורא) chain; prison. Targ. II Esth. I, 2 end לבושר ריסוררה his prison clothes; (Targ. Jer. LII, 33 איסוריה).—Pl. יָסוּרָרוּן, יִרסּי, יִרּסוּרָרוּ, יִרסּוּרָרוּ, יִרסּוּרָרוּ, יִרסּוּרָרוּ, Targ. Lam. III, 6.—Targ. Is. XXVIII, 22 (ed. Wil. יסלי).— 2) chastisement, suffering. Targ. Jer. XXX, 14.—Pl. as ab. Ib. 11 (v. אַרסוּרָאּ II). Targ. Y. Lev. XX,5; a.fr.—Ber. ה' בער וכ' Ms. M. (ed. ר' בער וכ' h. form) that man desires to bring suffering upon himself. B. Mets. 84b קברל עלרה ר he submitted patiently to sufferings. Ib. 85^a; a. fr. Lam. R. introd. end למימר לית יִיסוּרָיָא חשיבין וכ׳ as if saying, sufferings count to me for nothing.

שלי, שלי, v. מים.

, ספיבפס , יסמיכס, יסמיבס.

"רַר חַלֵּר חַלֵּר n. [healer of sickness,] yassé hŏli, name of a bitter herb. Y. Kil. П, 27° top (not יסית לי expl. הזרת גלים); Y. Pes. II, 29° (expl. חזרת גלים).

ר' לר, יסרח, v. preced.

f. (b. h.) pr. n. f. Jiscah. Snh. 69^b; Yalk. Gen. 62 (identified with Sarah). Gen. R. s. 38, end.

ער (v. בְּיַסָּ, אַבְּיַסָ, אַבְּיַסָ, to close or to be closed. Nithpa. נְחְיֵרְפֶּם (with בערנרו to become blind. Tanh. Tol'doth 7.

] m. pl. (?) (cmp. lάσμη) Jasmine flowers. Sabb. 50b, v. אַסָּרִסָּפָּא.

*חֶסֶׁרְ (cmp. פְּשָׁה a. לְּטָת) to do habitually.— Denom. הַרְּסֵּת, הַּרָּסֵת

רַעַר

Nithpa. לָרִהוֹסְרְ, לְּרִהוֹיִסְרְ, Hithpa. לְרִהוֹיִסְרֹּ to be added; to be added to, increase, wax. Mekh. Bo. s. 16; Yalk. Ex. 217 and the second name was added to the first (without abrogating the first). Ex.R. s. 7, beg. ללו עוד (כ' לי לי עוד וב'') Ex.R. s. 7, beg. איי לי עוד וב'') when scholars grow old, their wisdom grows with their age; ib. יבווים מורן מתוספת בי, עופשותן מתוספת וכ', עובוים עוברים, עובוים עוברים ע

בות הוא ch., Af. אוֹסָוּא, אוֹסָוּא same, to add, increase; to do again. Targ. Deut. I, 11.—Targ. Gen. VIII, 10; a. fr.—Sabb. 116^b בו מלא לאוֹסָפּר וכי Ms. M. (v. Rabb. D. S. a. l. note) I have not come to diminish from but to add to the law of Moses. Y. Ber. IV, 7° אלה אוֹסָפּר אוֹסָפּא add thereto.—Part. pass. אַסְיּיִם, f. אַסְּיִם. Kidd. 20° אוֹלא מ' נווא מ

Ittaf. אַטְּוֹהְאָלָ to be added. Targ. Gen. XLIX, 26; a.fr.—Ber. 28a אירי מפסלי משה many forms had to be added (to accommodate the hearers). Ib. מ׳ר׳ מאהוכ׳ four hundred forms were added; a. e.

(b. h.; cmp. אָסֵר) [to tie up; cmp. אָסַר]

Hithpa. הְּחְיַפֵּר , Nithpa. הְּחְיַפֵּר to be chastened, tried. Gen. R. s. 62 בְּחִלֵּי וֹכִי אַרְי בּחוֹלִי וֹכִי used to be visited with bowel diseases for ten days &c. (prior to their death), to indicate that the disease purifies (from sin); Treat. S'mah. ch. III. Y. Snh. X, 27d יחברי בבנו הבכור he was punished with the death of his first-born son. Tanh. Noah14 וחברי he was visited with trials through his son (being asked to sacrifice him). Ib. Vayigg. 6 מחברי בבנו was tried by his son (Joseph being sold); a. e.

רַכְּרוּן ch. same, 1) to tie, put on. Targ. Is.XV,3 רֵיכְּרוּן cd. Lag. (ed. יְבִּירוּן; h. text רְדֹשׁה); a. e.—2) to bind one's self, to vow. Targ. Num. XXX, 3, sq.—Y. Taan. II, 66a top (quot. fr. Meg. Taan. ch. XII) רְיַכָּר בַּעַלוּ (Meg. Taan. l. c. מַעְּלֵי (may vow (a fast) in his prayer; Bab. ib. 12a (v. corr. vers. Ms. M. in Rabb. D. S. a. l. notes); v. רֹבָּאַרָּ

Ithpa. אחריסה to be tried. Cant. R. to II, 16 אריסר R. J. was tried and suffered with fever &c.

Hif. הְּסִּית, הְסִית [b. h., by way of syncope, forms resembling Kal of סית, as דיָסֶר, רִי סִר׳ , יִי סִר׳ &c.] to cause to do, stir up, instigate. Sot. 35a (expl. אַר .. ביהס.. אל Num. XIII, 30) הסיתן ברברים (he quieted them, because) he (apparently) instigated them (against Moses). Hag. 5a ים וניסח וליו רבו וניסח שבר שמַפּיתין עליו רבו וניסח וכי Ms. M. (ed. טרבו מסיתין ל a slave against whom they incite his master and he (the master) is influenced by the instigation (ed.: a slave whose master, when they incite him, yields &c.), what help is there for him? — B. Bath. 16a (ref. to Job II, 3) כביכול נכ' וכ' שמסרחרן וכ' (v. Rabb. D. S. a. l.) like a human being, as it were, that is influenced by instigation. Ib. דורד ומַסְּרֹת Ms. R. (ed. ומחעה) Satan comes down and incites (to sin). Y. Snh. VII, 25d top יפרת עצמר וכי he will stir himself up (become bold) and incite others; a. fr.—Esp. מַּסָּרת or מַסָּרת (with ref. to Deut. XIII, 7, sq.) he who stirs people up to ש worship idols. Snh. VII, 10. Y. ib. l. c. בלשון גבוה וכ'...בל the massith speaks in a loud voice, the maddiah (v. נַבָּרוֹד in a low voice; a. fr.—Pl. מַסְּרְתִּדר, מַסְּרְתִּדר, Ab.d'R. N.ch. מרנין, end המינין והמ' ומדיחין (ed. Schechter ... המינין ומשומדים.... המסורות).

Nif. יוְפַּרּת ; נְיפַּרּת to be stirred up, give way to instigation; to be impassioned. Hag. 5², v. supra. B. Bath. 16², v. supra. Sifré Deut. 89 ביד הל וכ' וביד הל וכ' he who was to be incited to idolatry must first lay his hand on &c.—Y. Snh. l. c.; Y. Yeb. XVI, 15^d bot. בכרון שהוא ניסרת וכ' אות ניסרת וכ' ince he is prevailed upon (to worship idols), he is no longer a wise man. Yalk. Gen. 127 (play on לכלהל הליחר וכ') [read:] וויַליא ביי מוא שוא בייסרת וויים אוא בייסרת ווויים אוא בייסרת וויים אוא בייסרת ו

אָרָ, אָרָ, to burst forth, bloom. Targ. O. Num. XVII, 23 ed. Berl. (ed. נְיִנְאָא: Y. I רְיִנְאָר; h. text דּינְער ed. Berl. (ed. רֵיִי , רְיִנְער). Targ. Ps. CIII, וויי פוני (ed. a. Ms. רֵינִיר).

Af. אַרְשָּלְיּ to let burst forth, to utter. Targ. Prov. X, 31 פּרְשֵּל ed. Lag. (oth. ed. אַבשׁר; h. text רוב). Targ. Ps. XIX, 3 מושר Ar. a. Ms. (ed. מבער a. מברע, [Cmp. בער, בוער, בער, בוער, בער, ביער, ביער

יְּבֶּר m., pl. יְבֶּר (=h. יְבֶּר cmp יְבֶּר Is. XXVIII, 17) scraper, sweeper. Targ. Y. II Ex. XXVII, 3 (usu. בורופרוזא).

VEY (b. h.) pr. n. m. Jabez, 1) Tem. 16^a, homiletically identified with Othniel.—2) R. J., an Amora. Y. Hag. II, beg. 77^a.

self or to thy son or redeem her; a. fr. - Part. pass. f. מְרוּעְדֵה designated, betrothed. Y. Kidd. I, 59b bot. he tells her in the presence of witnesses הרי את מרי לי thou art designated for me (as my wife). Bab. ib. 62 מרי לר מהוד if one says to a free woman, Thou art &c. (using מרועדה for מקודשת), is it a valid betrothal?

יער

Pi. 2) וְרְעֵד to make an appointment, to meet. Lam.R. to II, 13, a. e., v. דרעהד.

Hif. מרעה to appoint; part. pass. מרעה designated, invited. Ex. R. s. 19 מ׳ לדיבור appointed to receive the revelation; ib. מינותר (Yeb. 62ª מוּעָרָדן לדבור, v. בְּחֵד; Ab, d'R. N. ch. II מומן (מזומן forewarned.]

Hithpa. החנצר, Nithpa. החנצר to be appointed, engaged; to meet. Num. R. s. 14, end שלא נתוועדו ברבור עם שמם who were not invited with Moses for the reception of the revealed word. Ib. עתיד אני להְתְוַוְעֵד להם I shall meet them (appear to them); Sifra Vayikra Par. I, ch. II להרות וער (corr.acc.); Yalk. Lev. 430 להתוו' בהם (corr.acc.),

ch., Pa. יצר 1) as preced. Pi., to designate. Kidd. 18^{b} הא לעור בייעד לה but betroth her he may? -2 (v. עור, מוּעָר (מוּעָר) to forewarn the owner of a noxious beast. B. Kam. 84^b ויערוין and declared the beast noxious. Ib. 24^{a} שלשה הורא וכ' the three days mentioned -are they required for declaring the ox noxious (making the owner responsible, if the ox gored three days in succession) or for warning the owner (i. e. that the owner must have three notices in three consecutive days)?; ib. 41a; a. e.

Ithpa. אַרְעֶד to be forewarned, to be declared noxious (מועד). Ib. $84^{
m b}$ החם וכ' he was declared noxious there (in Palestine) and was brought to Babylonia. Ib. 24a מַּרֶּעֵד he stands forewarned. Ib. 37b לשוורים דוא דא' he stands forewarned with reference to damage done to oxen only; he stands forewarned with reference to all kinds (oxen, asses and camels); a. e.

יִּעִירָת, ע. הַעָּירָה.

יר'; Tosef. Shebi. IV, 10 ערן דערים ed. Zuck. (ed. ערן דערים).

רערד, רערד m. (רַשֵּר) designation, esp. betrothal of a Hebrew handmaid to the owner or his son. Kidd. 18b ר׳ נישוארן וכ׳ does yiud have the effect of marriage or of betrothal? Ib. יי, קירושר די, v. דָעַד. Ib. 19a ארן די אלא בגדול yiud is legal only when he for whom the handmaid is designated is of age. Ib. ארן ר׳ אלא טדעה yiud is legal only when consented to (by the son), מדעה דידה by her; a. fr.—Pl. בסות נותן לה Y. ib. I, 59^{b} bot. בסות נותן לה לסק ד' towards the end of her term of servitude he gives her an object of value as a consideration for her betrothal; משעה ראשונה... דר׳ from the first hour (at the time of the purchase the money turns out to have been given (to her father) for the purpose of betrothal; a.e.

PIN, 'In pr. n. Beth-Yazek, name of a court in Jerusalem where the witnesses for ascertaining the New Moon were heard. R. Hash. II, 5. 1b. 23b question as to רעוֹק (as a denom. of עוֹק) or בְּוֹלָ (as a denom. of אָנוֹלָ).

רעם, באין, ישין, וויען, to counsel. Targ. Y. Gen. XLII, 24. Ithpa. אחיעט to take counsel, to deliberate, plan. Dan. VI, 8.—Targ. I Chr. XIII, 1. Targ. Y. Gen. XXVII, 42; a. e.

יערד f. (רער) (דער) Arakh, 25b the son stands in the place of his father 'לי׳ ולעבר וכ' (Rashi: לִּרְעַדָה) with reference to acquiring his father's handmaid as his wife and taking possession of the Hebrew slave for the ensuing term; Kidd. אוליער Ar. (ed. לִּרְעֵי); B. Bath. 108^b לרער' Ms. M. (ed. לרער); Sifra B'huck. Par. 4, ch. X; Yalk. Lev. 677 לרעי, -- 2) (ref. to Ex. XXIX, 42 אַרָעָד) appointment, divine call. Num. R.s. 14, end; Sifra Vavikra Par. I, ch. II.—3) (=הוֹדָאָה) statement of facts, testimony. Ib. ch. II, Par. 2 יְנִרְהַת ער אחר the statement of one witness (opinion of one expert; v. Tem. 28a); שנה עדרם the statement of two witnesses.

יַנְעָלָּא . יְנִצִילָּא.

לבל" (b. h.; cmp. קלה) to go up.

Hif. אוֹיניל to bring up, effect; to profit, accomplish. Y. and you have prof-Sot. VIII, 21º ולא הועלהם לעצמיכם כלום and you have profited nothing for yourselves; (Snh. 90b העליתם בידכם); v. זוּהָ I. Erub. 24b לחר מוערל וכ' a post helps (has the effect of making the moving about on the Sabbath permitted) for all vineyard paths. Ib. 25a /n it does good (it serves its purpose). Yoma 47a ולא הוערלו and did not succeed (in obtaining distinction). Meg. 6a ארנו מוערל וכי will not succeed in business. Keth. 10° מה הועילו חכמים וכי what have the scholars accomplished with their measure?; Gitt. 17b, sq. Ib. 32^b (if one said) גט זה לא דערל this letter of divorce shall have no effect, contrad. to ארנר מוערל has no effect. Ib. 57b מפלה שמועלה a prayer which was efficacious. Ib. 65^b (if he said, Write ye a letter of divorce and) הוֹערֹלה make it of avail to her. B. Bath. 100° ארן הרלוך מוערל walking through the field (as a symbol of possession) has no legal effect. Hull. 70b; a. fr.

רַבְׁלֹי I (b. h.; v. next w.) pr. n. f. Jael, the wife of Heber the Kenite. Meg. 15^a, v. לְּבָה. Lev. R. s. 23; a. e.

וְעֵכֹל II (b. h.; v. לָעֵל, cmp. אָרָל) mountain-goat, wild goat. R. Hash. III, 3. – Pl. דעלים. Ib. 5 (26^b). Kil. I, 6. Gen. R. s. 12.—V. רַעֶּבֶּלָח.

רְעֵלֶא , רְעֵלֶא ch. same. Targ. O. Deut. XIV, 5 (ed. Berl. יְעֵלֶא, read: יְיֵיֵץ; h. text אָרוּא.—Y. Ned. III, 37^d bot. ארכובח דר the leg of the wild goat; (Y. Shebu. III, 34d bot.; Y. Maasr.V, end, 52° דפרלא, v. אַרבּוּבְהָא.—Pl. דַעֵלִּדֹן, . Targ. Y. Deut. l. c. Targ. Ps. CIV, 18 Ms. (ed. דעלר). Targ. Ez. XXVII, 15 (ed. Wil. רֶשֶׁלִּדֹן).

וְעֵלֶה (or וְעָלֶה) f. (b. h.; v. יְעֵלֶה) gazelle. Gen. R. s. 12; Yalk. Ps. 862 (ref. to Ps. CIV, 18) [read:] . . . הד' הזר the gazelle is of tender build and she is afraid of the wild beasts &c.; (Midr. Sam. ch. IX יַעַלַת חן—.(אַלֵּבֶת חן).—יעַלַת חן 'graceful gazelle', an expression used in praise of a bride and also of a scholar on his ordination (v., however, נֻלָּהְה). Keth. 17a; Snh. 14a.

ישבה m. (b. h.; v. ענה) corresponding; (conj) because.

יַעַנָּה

לָפָּה 585

Sifra B'huck. Par. 2, ch. VIII (ref. to דכן וברען, Lev. XXVI, 43) רכי ראש בראש וכי have I indeed paid them item for item (for all their sins)?—Ruth R. to II, 19; Lev. R. s. 34 עבל 'because and because' (Lev. l. c.) ya an and 'ani have the same letters (intimating, because they have rejected my statutes concerning the poor').

לעבר f. (b. h.; cmp. ענה ostrich; also בה הַבְּ (v. Ges. H. Dict. 10 s. v.). Hull. 64b (argument about the meaning of הויב בי וכחיב בה הי concluded) הויב בי וכחיב בה הי the Bible uses y. a. bath y. indiscriminately. Y. Sabb. I, 3d, v. בַּעָבִיה.

*לְיֵעֶךְ (b. h.; cmp. עודת) to be bent, to be tired.

Pi. אל השגרות to tire, annoy. Tanh. Vayera 22 . . . אל השגרות של do not mind him (Satan), for he came only to annoy us; v., however, אָבֶר.

Hithpa. יְהִיְּרֶיֶת, Nithpa. יְהִיְּרֶית, to ask advice; to consult with (with ב). Yalk. Ps. 776 (Ber. 3b; Snh. 16a (ינצרן, Nif.) they deliberated with Ah.—Erub. 53b (in enigmatic speech) ימרי במכחרר (took counsel of the Nasi (v. בַּהָר). Sifré Num. 157 שוריו 157 they were planning against Israel; Yalk. Num. 785 מִּרְעַצִּרִם.

ch. same. Targ. Prov. XII, 20.

Pa. עבר קא מְרַיִּעֵצִי שּילוּיה וכי same. Meg. 15^b שני שיליד Ms. M. (ed. שקלי they plan against this man (me).

Ithpa. אַרְיִּרְעֵץ to take counsel. Targ. Jud. XIX, 30.— V. ערץ.

*עוק (v. עוק ch.) to press.

Ithpa. אַרְרִישֵׁלְ to be narrowed în, to be troubled. Targ. Y. Ex. I,12 (O. שְׁרְהִילֵּי ; h. text יורקציו). Targ. Y. Num. XXII, 3. Targ. Job XVIII, 7 Ms. (ed. רועירקן).

 Shek. II, 47° top; Y. M. Kat. III, 83° bot.; Midr. Sam. ch. XIX; Yeb. 96°; a. fr.—V. Fr. M'bo p. 104°, sq.—4) J. the bathing master (?). Y. Ber. II, 4° top אים מודר לובשן until he came to the station of J. &c. he kept the T'fillin on; Pesik. R. s. 22 שני הורמוסא ביש היים הורמוסא.—5) J. of K'far Sikhnaya, a disciple of Jesus of Nazareth. Ab. Zar. 17°; a. e.; v. מַבְּבָּאָ

ת. (b. h.) forest. B. Kam. 32^b (ref. to Deut. XIX, 5) מות ומה ומה ומה אות when in the case of unintentional homicide in the forest where each entered of his own accord &c.; Sifré Deut. 182 מה ר׳ רשות וכ׳ as in the case in the forest, both had a right to enter. Cant. R. to III, 4, v. האור, מור ביאר, רער] אור, עור ביאר, רער, הערן אור, עור ביאר, רער, הערן מור ביאר, הערן מור ביאר, הערן מור ביאר, הערן מור ביאר מור ביאר

T ch. same, forest, thicket (of reeds). Targ. O. Ex. II, 3; 5 (h. text מָּוֹם). Targ. II Chr. IX, 16 ed. Beck יר במלא (eth. Lag. a. oth. מקרת מלכרא as I Kings X, 17). —Pl. דערי Targ. Prov. XXIV, 31 (h. text קמשונים).

ערָד II or אַרְיִילְרָה f., constr. יְשְׁרֵת (b. h. constr. בְּשְׁרַת, v. יְשֶׁר dow of honey. Targ. Cant. IV, 11.

יפר (b. h.; דפר to join, cmp. ק אוֹן (יפע a. Arab. wafa, הַשֶּׁר a. Arab. wafa, בְּשֶׁר מוֹיָם מוֹיִם אוֹן הַ 1) appropriate; strong, healthy; handsome, beautiful, fine (of build); auspicious; (adv.) well, right. Ned. 66b (an ambiguous expression, v. מום ר׳ שביך וכ׳ (מום מחראר מום ר׳ שביך וכ׳ until thou showest to R.... 'an appropriate blemish' (or 'something handsome') in thee; קורדן וכ' it was nice (appropriate) that they named her lakhlukhith (aversion). Ber. 4^a היי דנחר have I well argued (was I right)?; יי שנהר was I right in convicting?—Ib. 34°, a. e. רובן קשה ומרעוטן ר' a large dose of them is injurious, a small one wholesome (or becoming). Ib. 39a י ללב ושוב וכי wholesome for the heart, and good &c. Ib. 56^b ' or ' is an auspicious dream; a. v. fr.—דעת יפָּח, v. דעת יפוֹת נפוֹת skilled hands for grabbing. Pes. 89b members of a Passover party שהיו דרו של one of whom is extremely quick (in taking and eating); Tosef. ib. VII, 10 רפות ed. Zuck. (corr. acc.). Sifra K'dosh. Par. 1, ch. III 'הדרן היר אפר' בררא אפר' בררא even if (among the poor coming for their share in the harvest) he (who insists on grabbing instead of distributing) is very strong, very skillful.—בְּלֵּחָה a strong legal right, privilege, prerogative. Kidd. 21ª ר׳ כחו לרגאל לעולם the privilege of its redemption remains unimpaired forever (up to the jubilee year); בשנה שנדיה ...ב the privilege of redemption in the second year is unimpaired; opp. הורע כחו הבן וכ' Shebu. 48° הורע כחו לה the son's prerogative is stronger (more extended) than that of his deceased father was; Hull. 49b; a. fr.—Ohol. XVIII, 6; Zab. III, 1, v. אַב האָר הפַר handsome woman, esp. (ref. to Deut. XXI, 10 sq.) a gentile captive with whom the captor has had intercourse before deciding on converting and making her his legitimate wife. Kidd. 21b 'הרו בהו מהו בר' מו is a priest permitted to marry a gentile captive?—Snh. 21a. Ib. 107a כל הנושא ר' ח' וכ' he who marries a gentile captive will have a rebellious son (ref. to Deut. l. c. a. ib. 18 sq.);

וויים, השיי וויים, to beautify; to make pleasant, popular. Gen. R. s. 39, beg. (ref. to Ps. XLV, 12) ליפוֹתרה בעולם to make thee popular in the world. Ned. IX, 10 ירפודה they improved her appearance. Ber. 43b (ref. to Keh. III, 11) שיר׳ הקב״ה אומנחו בפני כל וא׳ א׳ Ms. M. (differ. in ed.), v. אוֹמְנוּת. — Part. pass. מְרוֹפֶּה adorned, elaborate. Cant. R. to I, ז מר׳ ומרובה וכ׳ was Solomon's palace more elaborate and extensive than the Temple? - 2) to improve (land). Y. Sabb. VII, 10a top קצר לריפות וכ' he cut the grass for the sake of improving the land. Ib. הריב he is guilty of the offence of improving the land on the Sabbath. Pesik. S'lihoth, p. 166a רַפָּה כתך improve thy strength (by practicing).—3) (with □⊃) to strengthen one's rights, to confer prerogatives. B. Bath. VII, 2 לרַיפּוֹת כתו של מוכר to give the seller the prerogative. Y. ib. VIII, 16a top האם הוכסי כתה בנכסי thou hast (the Law has) given her a prerogative with reference to her mother's property; a. fr.

*Pu. רְּבְּּשִׁר, with הם, to be made stronger. Peah VI, 6 [read:] יופה כחו שלוכ׳ (Ms. M. ריפרה, ed. יופר כדו שלוכ׳ יופה לא יופה כדו יופר פלים, ed. יופר פלים, the prerogative of the owner has been made firmer, opp. בהרע במר (v. supra). Y. Gitt. II, beg. 44° ביי שלים by two persons testifying to the signature her case is improved.

Hithpa: הְּחְיֵפֶּר הְרָ, Nithpa: הַּחְיַפֶּר הונה to become handsome. Taan. 23^b הְּחְיֵפֶּר הונה Hannah, grow handsome, דֹנְהְיֵּפְּרָה Ms. M. (ed. הַבְּי...) and she did &c.—2) to be praised. Gen. R. s. 59 בְּחַיִּפְרֹרְ וֹכְ thou (Abraham) hast been praised among the angels &c.

לבן (b. h.) pr. n. pl. Japho (Joppa), the harbor of Jerusalem. Pirké d'R. El. ch. X. Yalk. Is. 334 איד שירור די ליד to the excavations of the harbor of J.; Cant. R. to VII, 5 רופינ (corr. acc.); v. ביל Ex. R. s. 43 רופינ (some ed. אובי היי R. H. . . of J.

תְּלְּבְּרָר, רְּפַרָּר m. (רְפֶּה) excellence, distinction. Tanh. Hayé 1 (ref. to יפיפית, Ps. XLV, 3) אי זה הר׳ שלי where is my prerogative (of age)?

לְּכְּרְהָּה) beauty, excellence. Meg. 9b (ref. to Gen. IX, 27) יְפְיּוּחוֹ של יפת תהא וכ' (not אד, v. Rabb. D. S. a. l. note) the beauty of Japheth (Greek language) shall reside in the tents of Shem (ref. to the Greek Bible translation); Yalk. Gen. 61 יוֹפְיּרִהוֹי

קבר (v. preced.) beauty, distinction. Cant. R. to IV, 4 (play on הֹלפֿבּהׁה, ib.) אני הוא שעשרחיו הֹל היה made it (the Temple) a ruin in this world, and I shall make it a beauty in the future (some ed. "לְּבָּרֶבּּרָה").

קרבים m, הובים f. (b. h. יְפַּה־פִּּיָה; preced. wds.) very fine, choice. Pes. $6^{\rm b}$ אַלּוּסְקָא יי Ms. M. a. Ar. (ed. יפּה), v. אַנְלּוּסָן

pr. n. (v. preced.) Yefifyah, (Divine Beauty), name of an angel. Targ. Y. Deut. XXXIV, 6 (cmp. יבופראל).

אָפַּן: v. אָפַּן:

586

יסע (b.h.; cmp. רָפָה), Hif. הוֹפִּרע (to join, arrive (cmp. אחא), to come forth, appear. Gen. R. s. 12 כל א׳ וא׳ ה׳ בזמנר each (part of creation) came forth in its due time (though all were created at once).-2) to bring, transfer. B. Kam. 38a (ref. to Deut. XXXIII, 2) מפארן ה' ממונם וכ' from (what occurred at) Paran (the gentiles refusing to receive the Law) he (the Lord) transferred their wealth to Israel.—3) to bring about, bring to light, reveal. Gen. R. s. 90; Yalk. ib. 148 (play on הֹטֹשׁ הֹטֹשׁׁ עוֹפֹרעׁ (צֹפֹרעׁ מֹשׁׁבֹּר הוֹשׁׁשׁ ולידות וכי he reveals secrets, and it is easy to him to tell them; צפונות הופרע בדעת מניה וכ' he brings secret things to light through his intelligence; with them he sets mankind at ease. Macc. 23b; Gen. R. s. 85 בג' מקומות ה' רוה"ק on three occasions did the holy spirit reveal (the true state of affairs); (oth. opin. v. פוּדֶּב). Koh. R. to VII, 1 (play on שהופרעה את מעשה אחרה (Miriam) she (Miriam) brought about what happened to her brother (she was the cause of Moses' peculiar career). - 4) to lift up, raise. Ex. R. s. 1 (play on פועה, v. supra) שהופיעה את ישראל רכ' she (Miriam) lifted Israel up to God.—פנים כנגד tolift one's face up against, to have the courage to rebuke. ול בית ווין she lifted her face up against Pharaoh and turned her nose up against him (in angry rebuke). Ib. שה' פ' כנגר אביה she dared to reprove her father. Y. B. Kam. IV, 4b top.

עם ch. same, to appear, rise. Targ. Job III, 4 בַּיִּבֶּת (שֶׁבֶּיב, h. text בַּיִּבוֹים).

Af. אוֹפְעָה 1) same. Ib. X, 3 אוֹפְעָה thou appearest (approving, h. text הופעה). Targ. Ps. LXXX, 2. Ib. XCIV, 1.—2) to send forth. Targ. Job XXXVII, 15.

לבות (b. h.) pr. n. m. Japheth, one of the sons of Noah, progenitor of the Aryan races (Greeks, Persians &c.). Gen. R. s. 36 (ref. to Gen. IX, 27) הוד לה לודע לה that is Cyrus (the Persians). Ib. הרון בלשונו של ה the words of the Law shall be recited in the language of J. (Greek). Pesik. R. s. 35 כורש ה של ה של ה של ה עורעו של ה Cyrus ... שהוא בורעו של ה J. Meg. 9^b, v. הקרון א הר.

תקבורו (b.h.) pr. n.m. Jephthah, the Judge. R. Hash. 25^b יבי כשמיאל וכ' the authority of a J. in his days must be respected as that of a Samuel in his; Tosef. ib. II (I), 3 בית דינו של ר'. Gen. R. s. 60; a. fr.

(b. h.) 1) to go forth; to rise (of the sun); to go out. Gen.R. s. איבא ויהדיו וכ' I shall leave (my father's house), and they may desecrate &c. Ib. ר' לו מוניטון a medal was issued in his memory, v. מוֹנְרְטוֹן. Ib.s. 6 בשנה שהוא רוצא when he (the sun) rises; בשעה שהיא רוצא when she (the moon) rises. Snh. 52° ארור שרָצָאת זו מתלציו (v. Rabb. D. S. a. l. note) cursed is he from whose loins this woman went forth.—Sabb. V, 1 במה... ליצאה what is an animal permitted to wear on going out (on the Sabbath)? Ib. VI, ובא וכ' a woman must not wear on going out &c.; a. v. fr.-2) to end; to go to the end of, to live through. Y.Ber. VIII, 12b bot. כרון שרצת שבת when the Sabbath ended. Y. Shebi.VI, 36°top 'אינו רוצא שבתוולא ב' וכ' he shall not live to the end of this week, and he did not arrive at the end of the week before he was dead; (Erub. 63a הוציא שנחו, v. infra); a. e.—3) to be expended. Num. R.s. 14, end, v. הצוה.--4) to be excluded; exempt; (rarely) to exclude, deduct. Y. Ned. II, beg. 37b די דבר של ארסור this is to exclude a vow concerning a forbidden act; Bab. ib. אר משבע לבשל זכ' this excludes the case of one who makes oath that he will disregard a law. Y. Yeb. I, 2° top יאשר חלד יצחה זו וכ׳ 'whom she may bear' (Deut. XXV, 6), herewith is excluded she (the אַרִילוֹנִיה) who &c.; a. v. fr.—Y. Hag. I, 76° top צא מחם שני ימים deduct from them two days; ib. צא שבת מחם deduct the Sabbath day.—Esp. idiomatic uses: a) הי בן הורין, ה' בן הורין, or only ' to be freed. Peah III, 8; Gitt. 42ª. Kidd. 24ª רוצא בשון וכ' he is freed. when his master caused his loss of a tooth or an eye; a.v.fr.-b) (of a wife) to be sent away, to be divorced. Keth. VII, 6 ואלו יוצאות שלא בכחובה the following wives have to leave without receiving their K'thubah. Ib. 7 א הוצא she must leave. Ib. X, 5; a. v. fr.—c) יי רדר (or מרדר to go out of the power of; to be released; to do justice to, be justified before. Shek. III, 2 . . . הבריות ידר הבריך לָצֵאת ידר הבריות because man must appear justified before men as well as before God; Ex. R. s. 51; a. fr.-ירדי חובחד, or 'ז to comply with the requirements of the law. Ber. 8b. Ib. II, 1 'אם כרוך לבו ה' if he read with attention, he has done his duty (which requires the reading of the Sh'ma). Y. Shek. III, 47b bot. מהו לצאת וכ' is the law complied with when one uses wine &c.?-Mekh. Bo, Pisha, s. 6; a. v. fr.—Gen. R. s. 39 לא רַצָאתָה דדר השבועה thou hast not redeemed thy oath; ib. s. 49; Lev. R. s. 10, beg. -- Makhsh. VI, 5; Tosef. Toh. X, 3 מרדר שמן, v. ים מושו - מוחל (v. מְקרָא. —d) ה' or י מר מי מר י מר מי מי מי מי מי מי be taken out of the general rule, to be specified (although being implied in the general rule). Sifra, introd. כל דבר שהרה בכלל ור'... לא ללמד על עצמו ר' וכ' whatever would have been implied in the general law and yet is specified again (in the Biblical text) in order to teach (something not mentioned before), has been specified not only to teach something new concerning the specific case, but to teach it concerning the whole class. Ib. שַׁלָן, v. שָׁלָן I. Tem. ו, 6 למה ה' and for what purpose are tithes especially

mentioned (Lev. XXVII, 30, sq.)?; a. fr.—e) בּוֹצֵא בּ like that which passes with it (in the same class), similar; in a similar way. Pes. III, 2 אם יש כר׳ בו שהחמיץ if there is a similar dough (started simultaneously with the one in question) which has begun to ferment. Ber. 59^b, sq. זארן שלו כר׳ בו when he has no house like it: בר׳ בו garments like them. Zeb. V, 6 בחם כ" בחם what is taken of them for the priest, is like them (subject to the same laws). M. Kat. $16^{
m b}$ וכי בדבר אתה אומר וכ' in a similar way (as something coming under the same category) you read &c. Sifré Num. 32; a.v. fr.—f) שכרו בהפסדו its benefit is lost in its disadvantage; i. e. benefit and disadvantage are counterbalanced. Ab. V, 11, sq.—g) (euphem.) to retire for human needs (v. Toh. X, 2). Ber. 62a השכם וצא וכ׳ go out early in the morning &c. Ex. R. s. 9 וארנו רוצא מוקברו and has no human needs. Ib. לא היה יוצא אלא וכ' he used to go out only to the water (to make believe he was a superhuman being); a. fr.—h) to be proved, identified. Keth. II, אחר אחר ממקום אותר if their signature can be identified otherwise (than by their own declaration); a. e.

Hif. הוצרא ו) to take out, to lead forth, bring forth; to release, discharge, send off. Ber. VI, 1 before eating bread one says, המוצרא לחם וכ' (blessed be thou, O Lord) who hast brought forth bread out of the earth (v.ib.38a as to מוצרא or מוצרא); ib. 37^b; a. fr.—Ab. Zar. 41^b, a. fr. יביא וכי ארן ספק מוצרא וכי, v. היו, B. Mets. 37b לא זו חדרך מוצרא וכי מידי עבירת עד וכ' this is not the way that relieves him from sin (this is no full atonement), (he is not relieved) until he pays &c.; Yeb. XV,7. Ib. 6, sq. אין זו דרך מוֹצִיאָהָה 'Di she is not relieved from the possibility of sin, unless she is not permitted to marry again and forbidden to partake of T'rumah. — Ib. 36^b בגט he dismisses her with a letter of divorce. Ib. ואם נשא רוציא and if he married her (against the law), he must dismiss her (divorce her); a. fr. — Ab. II, 11, a. fr. מוציארן את האדם מן take a man out of the world, i. e. cause him to lose the true enjoyment of life. - 2) to exclude. Y. Yeb. I, 2° top ארילונית מטעם אחר הוצאחה the aylonith thou dost (the law does) exclude for another reason (v. supra). Num. B. s. 14, end אוציא את ישראל let me exclude the Israelites, את הזקנים the elders; a. fr.—להוציא (= ch. , v. אָפֶּרְקר, or למעוטר, v. מעט to the exclusion of. Succ. 28^a: Kidd. 34^a האורה לה' את הנשרם 'the native' (Lev. XXIII, 42) intimates the exemption of women (from the duty of dwelling in booths); a.v.fr.-3) to lead to the end, to live through. Erub. 63a, v. supra.-4) to produce, present. Keth. XIII, 8 המוציא שטר חוב . . . והלה ה׳ וכ׳ if one produces a note of indebtedness against his neighbor, and the latter produces evidence that the claimant sold him a field (and paid him, which he would not have done, if he had a claim). Ib. 9. Ib. IX, 9 הוֹצִראָה גֹט if she produces a letter of divorce; a. v. fr.—5) to spend, lay out. Ib. VIII, 5, v. הוֹצָאָה; a. fr. — Esp. idiomatic uses: a) הי הר חובר or יה (v. supra) to be the instrument of a person's complying with the law, e.g. to read a prayer and thus cause the listener to perform his duty as though he read it himself; to act in another's behalf effectively. R. Hash. III, 5 ארן מוציאָרן את הרבים ידי they cannot act (blow the Shofar) in behalf of the

assembled congregation. Ib. 29a אנ״פ שרצא מוציא although he has done his duty (has read the prayer for himself), he may act in behalf of others. Ib. ולעצמן מוצרא and can he (the half-slave and half-freedman) act in his own behalf?; a. fr.—b) to collect, to claim. Keth. VIII, ז הבעל the husband can reclaim the property from those who bought it. B. Kam, III, 11 המוצרא מחבירו the claimant must produce evidence; a.v. fr. —e) to utter. Arakh. 5ª, а. fr. אין אדם מוציא דבריו לבטלה no man utters his words for no purpose (he must have meant something). – ה" לעד to slander, discredit. Sabb. 97a, a. fr., v. לְצֵל.—d) to carry an object (on the Sabbath) out of a private to a public place, or from one private place to another, v. בְּשׁוּהוֹ. Sabb. VII, 2, sq.; a. fr.—e) to secrete. Sifré Num. 88 יש לך ... שאין מוציא וכ' is there a woman-born being that does not discharge the food he eats?; a. e.—f) שבת to dismiss the Sabbath with prayer, opp. מוֹצִיאֵר שבת וכ' Sabb. 118b מוֹצִיאָר those who dismiss the Sabbath at Sepphoris.

XX

ch. to end, only in Shaf. אַשֶּׁישָׁ q. v.

רְצִיאָה, B. Kam. 100^b Mish.; ib. 102^a הי read: היְצִיאָה or תּבָּרָת, Gen. R. s. 98 החוֹצָאָה, v.קצָרָ.

בַּיבֶּר, (b.h.) to stand, be erect.—Denom. בְּיבֵּר, —V. בַּיבָּר, Hithpa. דְּרִיבֶּר to place one's self; to be firm. Cant. R. to I, 1 (ref. to Prov. XXII, 29) בל רְחָרִיבָּר בּרוֹרה they are firm in the Law. Pesik. R. s. 6 (ref. to Prov. l. c.) בל רְחָרִיבָּר פֿרעה וכי be will not place himself (praying) before Pharaoh, the benighted (v. בְּיִלִּיבָּר, ; Cant. R. l.c. לפני מלכי he will be placed before (ranked as the foremost of) the kings of the Law; Koh. R. to I, 1 לפני ברהי ברובי הריבים ווויים he will be ranked before angels; a. e.

באב' ch. same; Pa. באב' to establish. [Dan. VII, 19 to ascertain.] Targ. I Chr. IV, 23.—V. באָב.

רוב"ן I m. (b. h.; צור (צור Sifré Deut. 42. Snh. 24a (ref. to Zech. IV, 14) יש משמרנים וכ' Ms. M. (ed. יאלו ח"ח אלו מייה שמשמרנים וכ' 'sons of oil', those are the Palestinean scholars who oil (smoothe) one another in their discussions; Yalk. Zech. 579.

בּבּוֹלִיבּוֹ II (b.h.) pr.n.m. Izhar, father of Korah. Snh. 109^b בְּבְּיִבְּיִם (the son of I.', for he made the world as hot to himself as noon-heat.

אָצֶל m. (דצל) m. (אָצֶל; cmp. אָצֶל; v. Wetzst. in Levy Talm. Dict. s. v. יורך) the cross-piece or handle of a plough. Kel. XXI, 2.

 bot. 'זבּ' the mattresses in the press (for the laborers or watchmen). Tosef. ib. IV, 1 'דְּצִר'; Y. ib. V, beg. 15° 'דְצוֹר', the mattresses on board of ships.

יציב

ארצון f. (בצא) ו) going out, departure; separation. Midd. I, 3 משמשרן כניס' ור' used for entrance and exit. Ber. IX, 4. Ib. I, 5 מזכירין רְצִיאַת מצרים we must recite (the section alluding to) the exodus from Egypt (Num. XV, 37-41). Ib. 12^b; a. fr.—Kidd. 5^a, v. רציאת נשמה the separation of the soul from the body, death. M. Kat. 25a. Ib. 28b bot.; a. fr.—B. Mets. 107a מן חעולם thy departure from this world.—Pesik. R. s. 26 רְצִיאָחוֹ... לעולם when Jeremiah was born; a. v. fr. -Pl. רציאורה. Ex. R. s. ו 'לצא וכ' twice did Moses go out &c.; a. e.— 2) expense, ready money for expense. Gen. R. s. 11 ברכו He blessed the Sabbath day by providing for its additional expense; Yalk. Gen. 16 בּרצֵראָתוֹ. Gen. R. l. c. מפני ~⊓ (he blessed the Sabbath) on account of its expensiveness (Yalk. l. c. מפני חוצאה). Ib. s. 39 ממעטת את הר' (travelling) reduces a person's means; Num. R. s. 11. Ib. לא חמעם... אח חר that travelling may not reduce thy means; Midr. Till. to Ps. XXIII. B. Kam. IX, 4 (100b); ib. 102 $^{\rm b}$ הרצאה (corr. acc.), v. הוצאה; a. fr. -Pl. as ab. Cant. R. to VII, 3 משמוציא בציאותיו after having made all his expenses (for the wedding); Midr. Till. to Ps. II. Lam. R. to IV, 2 עושה שלחנות יותר מן made the outfit of the tables for the wedding feast more expensive than the costs (of the domestic arrangements). Ex. R. s. 9; Esth. R. to I, 4, a. e. מרני ר' הראה להם he showed them various expensive dishes; a. fr.-3) rise of the sun. Y. Ber. I, 2c top; a. e.-4) the carrying (on the Sabbath) of an object from private to public ground &c .- Pl. as ab. Sabb. I, 1; a. fr., v. אוֹצָאָה.-5) discharge of the bowels. Ber. 62b; a. e.

תְצֵבן m. (בְצֵב) firm, irrefutable.—ייז אמת true and irrefutable, name of a prayer after Sh'ma in the morning and evening prayers. Ber. II, 2 לאמת ור' between vayomer (Num. XV, 37—41) and ĕmeth v'yatsib. Y. ib. I, 2d bot. אי ור' של שהררת the ĕmeth v'yatsib of the morning prayer, contrad. to אמת ור' של הווף אמרון אמרון, Ber. 12a, Mari the Babylonian liturgy, begins אמת וראמונה, Ber. 12a.

ביצו, אבין, ch. same, 1) firmly planted, v. ביצון.

—2) (emp. מאַרָרוּ) native, citizen. Targ. Ps. LXXXVIII, 1 (h. text אזרווי). Targ. O. Ex. XII, 19 (ed. Berl. pl.); a. fr. איי בארשא. Targ. O. Ex. XII, 19 (ed. Berl. pl.); a. fr. ביבא איי הארור. דערבא. דערבא. דערבא. דערבא. Targ. O. Lev. XVI, 29. Targ. Y. Ex. l. c.; a. e.

Targ. Ps. XXXVII, 35 (h. text אורהו). Targ. Zech. XIV, 9.

יַנְצִירָרן, v. יְצִירִרן.

יצוע I m. mattress, v. צוען.

בְצְלֵילָ II f. (b. h. צְצֵל K'ri; בְצֵל extension, wing of a building. B. Bath. IV, 1 (61°a), אואַפּאָאוו, a. אָדְאָבווו. Pes. 8°a. Erub. 102° משל בי and the door-pin of an extension. Tosef. Neg. VI, 5.

יַצְרַרָּלְּ, v. אָצֶרָרָּלָּ

רורן, רציצירן, Targ. Ps. CXXXIX, 9 some ed., v. ביציהָא.

קרבין f. (רְצַק) casting (metal), pouring (oil). Y. Ber. I, 2^d top; Yalk. Gen. 19 נראין רבשעה יציקון they (the heavens) look (as bright) as at the time they were cast. Men. VI, 3 (74^b) רבליכה יד the pouring of oil (on the flour, Lev. II, 1) and the mixing. Hor. 12^a; Kerith 5^b, contrad. to יִצִיקוֹית; a. fr.—Pl. יִצִיקוֹית. Tosef. Dem. II, 7; Men. 18^b; Hull. 132^b.

f.(preced.) 1) formation, creation; nature. Yoma as regards the stages of embryonic formation. Lev. R. s. 14, beg. כשם שיִצִּירָחוֹ של אדם וכ' as well as the creation of man took place after that of the animals, so is the law concerning man (Lev. XII -XV) issued after that concerning animals (ib. XI). Ib. דצררה הדולד the formation (development) of the embryo. - Sot. 2a; Snh. 22a יכי הוו' וכ' הוו' וכ' forty days before the embryo is formed, a divine voice goes forth &c. Nidd. 22b רנרן ר' שני we may draw an analogy between animals concerning whose formation the verb יצר is used (contrad. to ברא is used). Keth. 8a חדא הי הואר there was one act of formation for Adam und Eve (male and female persons combined, v. Erub. 18^a); a. fr.—*Pl*. רְצִירוֹת. Ib. מהר ר׳ הואר there were two different formations. Gen. R. s. 14 (ref. to אורער with two ה, Gen. II, 7) שתר די נכי two formations, one referring to Adam, the other to Eve; יצירה לשבעה וכי there is a viable birth at seven months, and one at nine months. Ib. ובירה מן התחתונים וני two creations, one partaking of the nature of earthly creatures, the other of heavenly beings. Y.Yeb. II, 5° bot.—2) יח סיי חיים (ער פוני איי potter's workshop. Tosef. Kel. B. Kam. III, 8.—Y. B. Mets. VIII, end, 11^d בירות היוצרה (corr. acc.); Tosef. ib. VIII, 27 ייי ed. Zuck. (Var. איין פחות וכי a pottery is rented on no less than twelve months' notice.

יאט

אררון 'm. pl. (יְצֵר) (probably) moulds for pressed raisins or olives. Tosef. B. Bath. III, 2 יברר ed. Zuck. (Var. 'תְצָרִים', quot. in comment. to B. Bath. 67^b רַבְּיִר, p. B. Bath. l. c. נסרים (v. Rabb. D. S. a. l. note 8); Y. ib.IV, 14^c אַפּהָרִין.

עָצַיק (b. h.; cmp.אָיָב) to spread, unfold. Denom. יָבָצִרעַ, רָצִרּעַ, Hif. דצרע to spread, to prepare the דצרע, lay out the mattresses &c.; to unfold, to arrange. Sabb. XV, 3 משַּרְעֵּדֹן את המטות וכ׳ and one is permitted to rearrange the couches, after being used on the Sabbath night, for use during the Sabbath day. Keth. 67b מציערן לו מטה they (the guardians of the poor) procure for him the requirements for a couch. Men. 44a הציעה לו ז' וכ' she arranged for him seven couches. Gitt. 56b n"o 'n he spread a scroll of the Law (to lie upon it); Num. R. s. 18, end; Tanh. Huck. 1; a. fr.—Mekh. B'shall., Vayhi, s. 1 ומצרערן בהמחם and putting spreadings upon (saddling) their animals &c.—Tosef. Ber. II, או ובלבר שלא יַצִּיעַ אח חמשנה but he must not arrange (lay before them the full text of) the Mishnah; Y.ib. III, 6° bot.; Bab. ib. 22° .—Part. pass. מוֹצֵעם, f. טריקלין. Y. Hag. II, 77a bot., v. טריקלין. Arakh. VI, 3 מבה מרי a spread couch (supplied with all necessaries). Pesik. Ekhah, p. 122b 'מצאח מוצעה and found it (the garment) spread over his couch ; Yalk. Is. 258 ומצאו מוצל

ביבית ch., Af. אַאַר., Par. ציבית same. Targ. Y. Deut. XXXIV, 6. — Part. pass. בירצת. Targ. Y. Ex. XXIV, 10 (ed. Amst. בירצת; of a folding stool). Targ. Y. Num. XXIV, 5 (of the Tabernacle.

יָצִיּעִין, יְצָעִין, ע. יָצִיּעִין.

*בְּרְי מְן דְאַסְקְּ pr. n. m. Yatsaf. Y. Taan. IV, 68a bot. בְּרְי מְן דֹאַסְּךְ Ben Y. is of the family of Asaph; Gen. R. s. 98 דבית יצאה those of the house of Y. &c.

 $\{v, z\}$ (v. בול) [to flow, melt,] to be troubled, afraid (cmp. ראב, האב).

רְאֵלְן, רְאֵלְן ch. same, to be afraid (ה. גֹּקָאַ). Targ. Is. LVII, 11 יה מן יְצֵּילְּהְ (Buxt. רְּצַבְּלְּהְ) of whom wast thou afraid?—Targ. I Sam. IX, 5 יְרֵיצִין ed. Lag. (some ed. וְיַצִּילְרִי ib. X, 2. Targ. Jer. XLII, 16. Ib. XXXVIII, 19.

Pa. יַצֵּק (אַבְּילָ same. Targ. Jer. XXXI, 11 (h. text ארכור).— Y. Taan. II, 65^b top ללבניך נפות נפות (read ללבנירך) when the northern wind blows, be anxious for thy bricks (thy buildings). Gen. R. s. 56 יצף להחוא גברא beware of that man (Satan), v. אָנֵיר.

زتمك

Ithpe. אריציק to trouble one's self. Targ. Ps. XXXVIII. 19 (ed. Lag. אַרִיבְּאָן; h. text אראל.).

Hif. האָרק same. Hor. 12^a על דעל דע לו על מאַרק Ms. M. (ed. מַצְּקרן שמן, v. פָּצַק) they pour oil upon his head; Kerith. איי מַצִּרק לו שמן וכ׳ (Gen. R. בּינִי'ר מַצִּרק (מוֹצַק בּינִי') a human being casts a lens, v. בּוּלָס.

Nif. פוצים, ניצוֹם q. v.

Nif. איב to be formed, created; to be fully developed. Gen. R. s. 9 לכן מדערה מחשבה וכ' pere yet a thought is formed in the heart of man &c. Ib. אָרָר. ב' רצור. אָר. אָרָר. Ab. II, אּ לַכּרְ נוֹצְרָא for that purpose (of studying) thou hast been created. Ib. IV, 22. Gen. R. s. 14, beg.; Y. Yeb. IV, 5d top לשבעה ב' לשבעה was fully developed at seven months, contrad. to אָרָל. Yoma 85a; Sot. 45b מורכך הוולד נ' from where does the formation of the embryo start?; a. fr.—V.

רְצֵר ch. same. Targ. Am. IV, און היצר (some ed. קּבָּר), v. ציר א.

<u>וֹבֻּל</u>ת

Ithpa. אַרְחַצְּר to be created, formed. Yoma 85a; Sot. 45b ממצרערות מרוְאָנָע the formation of the embryo starts from the central portion of the body.

m. (b. h.; preced.) [shape, formation, whence] (v. Gen. VI, 5) בחשבות the formation of thoughts, bent of mind, inclination, desire. מוב יס מוב יס מוב (abbr. מוב (abbr. יה"ט or "") the good nature of man, the inclination to do good; (personified) the good genius; רצה"ר (abbrev. רצה"ר, also only '7 the evil inclination, worldly desires; (personified) the tempter. Ber. פּוֹצִרָי v. מִיצִר, Gen. R. s. 9; Koh. R. to III, 11 אילולי רצה"ר לא בנה וכ' but for the worldly desires of man, none would build a house &c. Ab. II, 11 ערן הרע ווצח״ר וכ׳ greed, sensual passion and hatred &c. Snh. 1032; Yalk. Ps. 842 רצה"ר that temptation may have no power over thee. Succ. 52a ... לעחיד in the days to come the Lord shall bring מבראו לרצה"ר וכ' the Tempter and slaughter him &c. Gen. R. s. 22 מפנק את רְצְרוֹ who indulges the senses. Ib. את רְצָרוֹ when thy inclination (Tempter) comes to lead thee to amusement. Cant. R. to VII, 8 7"3 " the passion for idolatry, ד' the passion of lust. Ab. IV, זנות הכובש את יצרו who conquers his inclination; a. v. fr. [Yoma 69b בובש את יצרו, read with Ms. M. כעסר.]—Pl. בַּרָרִם Ber. 61^a (ref. to יירצר, Gen. II, 7, v. שנר ד׳ וכ׳ (יצרה two natures, the good and the evil. Cant. R. l. c. שנר ר׳ ברא וכ׳ two passions did God create in this world, v. supra. Snh. 105a. יסרו יצריכם chasten your passions; Yalk. Is. 302.—[יצרהם moulds, v. דצרררן.]

לְצֵלְ כּוּ. same. Targ. Gen. VI, 5. Targ. Ps. XIII, 5; a. fr.—Sabb. 156 שלמיה יצריה אלמיה איצר אלמיה לידר לידר לידר לידר לידריה when he can conquer his passion. Kidd. 81b; Keth. הירנו ר׳ דע״ו . Snh. 64a לבשה לבשה להמה לווי לידרי לווי לידריה (lion of fire) is the passion for (tempter to) idolatry. Ib. וובער רחמי אַרִּי דעבורה let us pray against the sensual desire (the tempter to sexual indulgence); a. fr.

רַצָּין (b. h., cmp. אַבֶּין) [to break through, spread,] to

Hif. הְצֵּיה to kindle, cause to spread. Yoma VI, 7 (67b) ed. from the time that he (the officiating priest) causes the fire to spread over the major portion of them; [Ms. M. משהַאַית את האור from the time that thou (whoever it may be) causest &c.; Ms.M. 2 משתרצה האור (Kal, אור fem.) that the fire seizes &c.; Y. ed. משראה; Ms. L. משהצה (Hof.) when fire has been set; v. Rabb. D. S. a. l. note]. Ib. $68^{\rm b}$ המציח את האור he who kindles (stirs) the fire, contrad. to השורף who attends to the burning of the pieces. Men. $26^{\rm b}$ משרצית בו את משרצית (Ms. M. משרצית משרצית תאור האור אור האור משתיצת, Ms. R. ו משתיצת); Sot. 15^{2} האור השתיצת. Men.l.c. bot. 'ט משכחת לה שתצית (Ms. R. 1) שתיצת (Ms. R. 1) שתיצת אויר וכ' M. שרצרת, v. Rabb. D. S. a. I. note) it is impossible that the fire should have seized the major portion of it (at sunset). Tam. II, 4 שהרו מצרתרן וכי where they set the kindling wood on fire, v. אַלִּימָא. Ab. Zar. 38², v. אַגָּל Y. B. Kam. II, 3a במציח את האור וכי setting fire to each ear

רַקּרר

of corn separately. Bab. ib. 22b בנוכו וכ' when he set fire to the body of the slave; a. fr.

Hof. חלאה to be set to, to be made to spread. Yoma 1.c., v. supra.—Part. מוצח. B. Mets, 59° (ref. to Gen. XXXVIII, 25) איית מוצאת אלא מוצח (ברד. איית מוצאת אלא מוצח (ברד. איית מוצאת אלא מוצח (ברד. איית מוצח לברית מוצח (ברד. איית מוצח לגפרית מוצח באש to be burnt'. Num. R. s. 12 (expl. דומה I Kings X, 18) דומה באש ti looks like sulphur when fire is set to it; Cant. R. to III, 10 הצצח (corr. acc.).

*אָרְ, pr. n. m. Yaka. Y. Sabb. VII, אור בן ה' הנינא בן ה' קר, ווא איי, אייקה (Y. Keth. VII, 31° top אָרָאָא). V. רְּבֶּדְּה.

בקר (cmp. נקב (נקב Cant. R. to VII,5 (ref. to Zech. XIV, 10) ניקבן מלך מ"ד up to the hollows which the king of kings has caved out; Yalk. Is. 334; v. ובי.

תְּכֶּבִים m. (b. h.; preced.) excavation, tank. — Pl. הָּקְבִּים. B. Bath. 67^b; Tosef. ib. III, 2; Y. ib. IV, 14^c bot. tanks of the press. Cant. R. to VII, 5, a. e., v. preced.

וֹבְּקָר (b. h.; cmp. לְּכָּך I) [to penetrate,] to burn; to be on fire. Yalk. Deut. 808 מֹלְכָּר בְּרִישֵׁרוּ (not גרישר) the other day their stacks were on fire.—V.

לְבִיר, הֹרְבִי, ch. same; also to set on fire. Targ. Is. X, 16. Targ. Y. Ex. III, לַבְיר (Var. בְּבִּיר being burnt into. Targ. Y. II ib. 3. — Y. Yeb. XV, 15a [read:] ערקרא יקדו וכל the strap is on fire (heated) and the bench is on fire. Ib. לא ערקרא יקדו וכל the strap was not heated &c. Cant. R. to III, 4, v. infra. Snh. 33b, v. מיקרא ביקרא ובי I.

Af. אוֹקרי, אוֹקרי, אוֹקרי, אוֹקרי, אוֹקרי, אוֹקרי, דימאמ Targ. II Sam. V, 21 (h. text ירשה ע. דיקי); a. fr.—Pesik. Dibré, p. 112b הרכלי הוא האי די היפטי וויש האי וויש להוא האי די היפטי פליק עפרא יקירא ואופרי דרעיה lo glowing dust came up and burnt his arm; Pesik. l. c. p. 114a; Y. Taan. IV, 69b הא' זרעא הוקרי אוֹקרי וויש ווייש וווייש ווייש וויש ווייש ווי

XXIII, 7; a. fr.

Ithpa. אַרַיקּד to be on fire. Y. Hag. II, 77° top קבריה thy teacher's (Elisha's) grave is on fire.

יפיר׳ . יפודף, ע. יפורא.

רְבֶּלְ (אָרֶרְי (b.h.) pr.n.m., בְּרְי (Ben Yakeh, an homiletical surname of king Solomon. Num. R. s. 10 בּרְי בְּרָ Solomon is named Ben Yakeh (a son of discharge) for he discharged (abandoned) the words of the Law, like a vessel which is filled in its time and emptied in its time; Koh. R. to I, 1; Cant. R. to I, 1.

*תְרְלְּדְי m. (infin. of יְבֶרְ burning, setting on fire. R. Hash. מאר משמע דהאר משרארן לישנא דרי הוא שhat evidence is there that the word massiin (Mish. ib. II, 2) has the meaning of burning (a signal fire)? Answ.: ref. to Targ. II Sam. V, 21, v. בְּבֵר. [The passage is missing in Mss.; v. Rabb. D. S. a. l. note.]

יָקִים, v. יָקִים.

תלובים m. (b. h.; v. יקובים) existence, substance, being. Koh. R. to VI, 3 מהו הדי קרובא what is hayy'kum (Gen. VII, 23)? Existence; R. B. says: theinhabited world (v. אַרקובירט); R. El. says, יה הממון וכ' y'kum means property (substance) which makes firm &c.; Gen. R. s. 32. Num. R. s. 18; Pes. 119²; Snh. 110² (ref. to Deut. XI, 6).—Pl. יקובים Yalk. Gen. 56 מחון כל הי' (Pirké d'R. El. ch. XXIII היקום collective noun) all beings were swept away.

Targ. O. Gen. VII, 4; 23. Targ. O. Deut. XI. 6.

איקוּמֵינֵי . יקומיני, ע. איקוּמִיני.

תקריק m. (b.h.; יקש) fowler. Midr. Prov. to VI, 2 (play on ירקוש, ib. 5) היקוש משלא העשו קש ובי (not היעוש hat you might not become straw (fuel) for the fire of Gehenna.

יְקֵרָד, v. יְקֵרְד.

יקיד, נקיד m., יקידא, וקיד, f. burning, v. יביר

לקר, ליקר, f. (קר) fireplace, fire; conflagration. Targ. Am. IV, 11 (ed. Lag. יקירה; some ed. קירא, incorr.). Ib. VI, 10 (h. text מסרפו Targ. Lev. X, 6 (O. ed. Amst. איד); a. fr.

להות אש מי' גדולה f, h. same. Sabb. 82a לחחות אש מי' גדולה to take coals out of a large fire (on the fireplace).

לְלֵלְדְרְהָא, 'בְּלְדְרְהָּלְ, (preced.wds.) burning, consumption. Targ. Is. XXXIII, 14 בְּלֵרְהָּא constr. (ed. Lag. בְּלֵירָהָא, constr. of נְלֵירָה). Targ. Jer. XXXIV, 5 (ed. Lag. בּלָרָהָא).

יַלמיבֹא a יַּלוֹרָנָהָא, עּ, יַלוּרָנָהָא, יַּלוּרָנָהָא.

רקרם (בקר) (b. h.) Jakim. Gen. R. s. 65 end; Midr. Till. to Ps. XI י ארש צרורות J. (Alkimos) of Seroroth, a Hellenist, nephew of R. Jose ben Joezer

יָקינְמִין, יָקינְמִינוֹן, יָקינְמִינוֹן, ע. יְקִינְמִיוֹן

m. (b. h.; יְקֵרְרָם weighty, honorable.—Pl. יִקּרְרָם Some of the nobility of Je-

וְקִרֹך, אַרְרָבְיר, same, 1) heavy. Targ. Ps.XXXVIII,5

(some ed. לקד). Targ. Prov. XXVII, 3.—Targ. O. Ex. IV, 10; VI, 12 ממלל heavy of speech. — Sabb. 59a יין when the shoe is too heavy for running.—2) dear, precious. Targ. Ps.XXXVI, 8 (ed. Lag. רקר); a. fr.—Y. Kidd. I, 58^d כספא זלרל ים silver falls or rises in price (copper being the standard) לחשא ד' וכ' it is copper that falls or rises (silver being the standard). Y. Ab. Zar. V, 44^d ארן הוה ערלורה if the higher price (paid for Jewish wine) is very great; a. e.-3) honored, worthy. Targ. Deut. XXVIII, 58.-Koh. R. to XI, וה' מאומחך and worthier than the rest of thy people; a. e. – Pl. יקררי, יקררי, Targ. Is. XXIII, 8, sq. Targ. Ez. III, 5. Targ. Num. XXII, 15; a. e.—B. Mets. $21^{\rm b}$ אגב דר because they are weighty; a. fr.—Fem. קרומא, יקרומא, די הקרומא. Targ. Prov. III, 15. Ib. VI, 26; a. e.—Pl. יְקִירָוֹא. Targ. II Chr. XXXII, 27 (ed. Lag. יקרתא). Targ. Is. III, 17 יַקררַת יב' ed. Lag. (oth. ed. יֶּקְרֶת) the nobles of the daughters &c.

וַפּערני

לְרֶרְרְ f. (preced.) dignity. Koh. R. to XI, ז ביי הבריהא (some ed. יקרי) thou knowest what human dignity means.

רקררן, Tosef. Kel. B. Kam. III, 2, v. יָקר,

הייקו v. יקנאות.

קרו (b. h.) to be heavy; (emp. קבָר, קבָר, לְּבָר, to be weighty, important, honored; [to be dear, precious; to hold dear, v. infra.] Tanh. B'shall. 27 יקרו של משה וכ' Moses' hands grew as heavy as &c.; Mekh. B'shall., Amalek, s. 1. Ib. מלוכ' י sin weighed heavily on Moses' hands.

Pi. אמר להקר to hold dear, honor. Deut. R. s. 7, end מגדיל ומייקר אתכם וכ' I shall make you great and honored &c. Num. R. s. 23, end (ref. to a citation כי הוני משלחן הוני משלחן וו shall make you great and honored &c. Num. R. s. 23, end (ref. to a citation כל הוני משלחן הוני משלחן found nowhere in the Bible—probably a reference to Jer. XXII, 26 a. XXIX, 2) אוחה וכ' מה הגבירה הזו אדם מיקר (מיקר מון אוחה וכ' אוחה וכ' אוחה (מיקר אווה (מיקר להוו) holds in honor the g'birah (king's mother), so did he (Nebucadnezar) to him (Jehoiachin); Tanh. Massé 13; ib. ed. Bub. 10 האדם מיקר מיקר האשה she bears her head proudly; Yalk. Gen. 24; Yalk. Is. 265 האסף, ע. ליבף). —Part. pass. אווי בקורכרן שלו מי אוחם העוד בקורכרן שלו מי אוחם הווי הווי בקורנדן ומיקר (משר אוחו וו בי הווי בקורנדן ומיקר לו בקורנדן ומיקר לו שור הווי (Ms. M. בקורנדן ומיקר לו הווי החסר. מווי אוחם הווי הווים וווי הווים הווים

Hif. הוֹקִיר 1) to grow dear, scarce; to rise in value. Y. Keth. XI, 34^b bot. המקח the price of the field was higher (than the amount due her for alimentation). Ib. XII, beg. 34^d היי בזול והוקירו v. זול. B. Mets. V, 9 שמא wheat may rise in value; a. fr.—2) to honor. Tanh. ed. Bub. l. c., v. supra.

יָקֶר

Hof: הוּלְּקרוּ ה אם Hif: 1.—B. Bath. V, 8 הוּלְרוּ; B. Mets. V, 8 הוּקרוּ (Y. ed. הוּקרור). Gen. R. s. 35 השמן הי oil became scarce (Yalk. Kings 228 הוֹקרוֹן); a. fr.

רקרי (Ms. יקרי). Targ. Job XXXIII, 7 (some ed. יקרי). Targ. Job XXXIII, 7 (some ed. יקרי). Targ. Gen. XLVIII, 10; Targ. O. Ex. XVII, 12 יקרי, v. Berl. Targ. O. II, p. 17); a. e.—2) to be dear, precious. Targ. I Sam. XXVI, 21. Targ. II Kings I, 13, sq.; a. fr.—B. Mets. 64^a יול, v. איי רַקרָא וכ' I, ch.

Pa. רַקר 1) to make heavy. Targ. Lam. III, 7 (ed. Amst. ארב, corr. acc.). Targ. Zech. VII, 11; a. fr.—2) to honor, hold dear. Targ. Is. V, 2. Ib. LVIII, 13; a. fr. Targ. Prov. XXV, 27 מילין מילי מיקריאר honoring words (flatteries).—Koh. R. to II, 20; Lev. R. s. 25; הִילְרָה ער ער מילין ז; a. e.— [Gen. R. s. 17 יְלַרְאָר, v. מִילְרָךְ 1]—3) to offer, present. Targ. Is. XLIII, 23 (not אַרָרְאָר). Targ. Prov. III, 9; a. e.

might come who is the choice of the world &c.; ib. שארנה לבוא וכי לבוא וכי לבוא וכי לבוא וכי לבוא וכי לבוא וכי that they shall receive in this world nothing of their prize reserved for the hereafter; Yalk. ib. 115, v. אָרָרָ, -Pl. וּיִרְקְרָ, Ib. יַרְרוּלוּ בורי ישוּל ווֹ חרוצות לו החברבות שהן י' של עולם תרוצות לו might come and take the blessings, which are the choice of the world, decreed to him (Gen. R. l. c. שמעיקר העולם).

תר, m. (b. h.; preced.wds.) 1) gravity, dignity, honor. Meg. 16b (ref. to Esth. VIII, 17) 'and dignity (distinction)' that means the T'fillin.—2) heavy fog, mist. Yalk. Ps. 730 כיקר (ref. to כיקר, Ps. XXXVII, 20) like the mist of the desert.—Pl. יקרים ווא

Ch. same, 1) honor, dignity. Targ. Ex. XVI, 7. Targ. Ps. LXXXVII, 3. Ib. VIII, 6 Ms. (ed אַרקרא, v. אָרְקָר; a. fr.—Ber. 28a top מָן ה' Ms. M.(ed. מֶּלָהָא), Ms. F. קרקרא) a vessel of honor (precious vessel). Snh. 46^b are funeral ceremonies (eulogies, wailings &c.) for the honor of the deceased or of the survivors? Ib. הנהו בני ר' נינחו were those (the survivors of the house of Jeroboam) worthy of honors?—Lev. R. s. 34 לית היא she acts (treats thee) not according to thy dignity; Gen. R. s. 17 לִּיקַרְהָּ, Ib. דליתה מִיּקָרָה for she is not (part) of thy dignity, i. e. not worthy of thee; Yalk. Lev. 665 דיקר, a. דיקרך; Yalk. Is. 352 'דיקר; Y. Keth. XI, איקר, דאִיקר, Ber. איקרית תכע בּיַּקרֵית חקב״ה הקב״ה היקרית איקרית בי the Lord takes up the cause of his offended dignity; a.fr. -Pl. יְּקְרַנְּא B. Kam. 102 b bot יְקְרַיְרכּוּ, v. יְקְרַנְּא (-2) value, price. Targ. Ps. XLIX, 9 אילו יהיב יקר וכ' Ms. (ed. Lag. ויהרב יקר; ed. ויהר יקיר) were he to pay the price for their redemption. -- Y. Sabb. VI, 8ª bot. (in a prob. corrupted sentence) יוי׳ אוּהָ ציבחר הוה סירוה יקיר (though the value (of the sandal) was but a trifle, yet order (consistency in decisions) is precious; Y. Yeb. XII, 12d top (corr. acc.).

בְּקְרְוּהְ f. (preced. wds.) dignity, dignified demeanor. Lam. R. to IV, 2 (ref. to דיקרים ib.) ימה היתה יקריתן wherein did their dignity manifest itself?

אַרְקְרָבְיּ f. dignity, v. אָרָ ch.

לוֹקְים (b. h.; cmp. שְׁכְּוֹ (to be, catch in a trap. Nif. וֹלְקְים באמרי to be entrapped. Midr. Prov. to VI,2 [read:] אין לוֹקְים באמרי פרכם וכי you have been entrapped through your own words (Ex. XXIV, 7), you have been caught (taken captives) through (neglecting) them.

 ירארן להוציא ויי שאר are afraid to utter the name of the Lord in vain.—אין להוציא ויי shunning sin, of careful condu t, conscientious. Ab. II, 5. Ib. 8; a. fr.—הירא שבול היי של הוא להוא להוא היי היי הוא ליי היי הוא ליי הו

Hilhpa. קּיְרְירֵא (ref. to Ps. LXVIII, 36) בשעה ... מְּהְיִרְא וֹמִתְעֹלה when the Lord executes judgment on His saints, He is feared and praised &c.; Yalk. Lev. 525.—2) to be afraid. Ber. 61^b מיכנסר ... ולא art thou not afraid of the (Roman) government?—Midr. Till. l. c. או הייין או the enemy entered His house and were not afraid (of the Lord). Ex. R. s. 29 ווא התקירות הייין או if the queen is afraid, what shall the servants ... do?; a. fr.

m. strawberry-blite (v. Löw Pfl. p. 189 sq.); [oth. opin. asparagus.] Tosef. Kil. I, 11; Y. ib. I, 27a bot. דרכון (Ar. s. v. קוני: R. S. to Kil. I, 4 ירבון ; corr. acc.).— Pl. בְּבַּוּיִרן. Shebi. IX, 1 הר׳ השוטרם wild yarbuz (with large leaves); Ms. M. הר׳ וחשוטרן (v. comment.); Succ. 39b הר׳ וחשוטרן (Ms. M. 2), הר׳ וחשוטרן v. Rabb. D. S. a. l.).

אָרָקּבּוּיִר, רְּבָּרִּוּרָ ch. same. Y. Kil. V, 30^a (R. S. to Kil. V, 6 רָּבְּרִּוּרִי, read י. . .). -Pl יִּרְבּוּוִר, Y. Maasr. V, end, 52^a (R. S. to Maasr. V, 6 הַרְּבַּוּרָן, corr. acc.).

the first king of Israel. Ber. 35^b. Snh. X, 2 (90^a); a.fr.—2) J. ben Joash, king of Israel. Pes. 87^b. Yeb. 98^a.

(b. h.) to move about, run; esp. to go down; -5 to enter; ביר to leave. Tanh. B'huck. 5 (ref. to דירותי, Jud. XI, 37) וכר ... יוֹרֶד על החרים... עולים לחרים does one go down on the mountains, do not men go up to &c.?; ib. ואלך (ed. Bub. 7 הניחני ואָרֵד אצל ב״ר (et. Bub. 7 ואלך) give me leave that I may go down to the court-house; Yalk. Jud. 67. Men. 109^b מה זה שלא י׳ לה כך when this one (Shimei) who was not permitted to enter into it (the office) became so jealous, היורד לה וכ׳ how much more so is he who once has entered it (and is to be ousted). Ib. 55 יבית ממנח וכ׳ whoever would ask me to resign it (the office), I would throw at him &c.—Taan. 8b the rain falls ארן גשמים יוֹרְדִים וכ׳ it rains. Ib.a ארן גשמים only for the sake of the men of faith. Cant. R. to I, 2b מדו מים יורדין וכ׳ as the water (rain) comes down in drops. - לנכסר to take possession of, seize, administer property. B. Mets. אורה לכ' שבורם he who takes possession of the property of captives. Tosef. Keth. VIII, 2, sq.; a. fr.-מנכסרו to be compelled to leave an estate, to become poor (cmp. לְּלְהֵל). Gen. R. s. 71; Lam. R. to III, 4; Ned. 64b; a. fr. עוֹלֶה ויוֹרֶד a sacrifice of higher or lesser value according to pecuniary conditions (Lev. V, 6-11). Shebu. 21^a. Hor. II, 7 (9^a); a. fr.—[For other idiomatic uses, v. דָרהד Part. pass. דָרהד q. v.

Hif. הוֹרִיד to let down, bring down; to lower. Taan. 8a יביר וכ' ed. (Ms. M., v. Rabb. D. S. a.l.) when the heavens are locked up so as not to let down rain. Lev. R. s. 1 ירד שה' את התורה Moses is surnamed Yered (I Chr. IV, 18) because he brought down the Law; 'את השכרנה וכ' he caused the Divine Presence to come down &c. Y. Ber. IV, 7d top מגדולתו מגדולתו they did not remove him from his position. Sot. 13b (ref. to Gen. XXXIX, 1) א"ת הורד אלא הורד שה"וכ' read not 'he was brought down', but 'he did bring down', for he (Joseph) was the cause of the removal of the astronomers of Pharaoh from their positions.—Y. B. Kam. IV, 4b top he drove them out of their estates (cmp. Bab. ib. 38a); a. v. fr. — לנכסר (v. supra) to appoint as administrator. B. Mets. 38b מורידין קרוב לנ' שבור we may appoint a relative (presumptive heir) an administrator of the estate of a captive; a. fr.—לא מעלה ולא מוריר neither raises nor lowers, i. e. has no effect or influence. Hull. 45b. Gitt. 52a, a. e. דברי חלומות לא מעלין ולא מורידים dreams must not be regarded. Men. V, 6, a. e. מעלה ומוריד moves upward and downward. — [Tosef. Par. IX (VIII), 6 שהוא

ררונון, Ex. R. s. 23, corrupt. of הַרְהוֹפַּזִּין, v. הַרְהוֹפַּזִּין, v. הַרְהוֹפַּזִין. —[Y. Dem. I, 22^b top some ed., v. הירינון.]

לְרֵבְּי (b. h.) pr. n. Jordan, the river of Palestine. Tosef. Bekh. VII, 4; Bekh. 55a, v. בְּרֵה ; a. fr. —Y. Sabb. IV, end, 7a יברובה הדי; Bab. ib. 83b ספרנה הדי Jordan boats which are loaded on dry land and let down into the river. — בּרַפַּה הדי, ע. בּרַפַּה הדי, ע. בּרַפַּה הדי

אָרָדְיָרָ, אָרְדְיָרָן ch. same. Targ. Gen. XIII, 10. Ib. XXXII, 11; a. fr.—Bekh. 55°, v. אָרָהָרָא.

ררר. יע דְרָדָּדְ, ע. דּרָדָדָ,

594

*חרול m. ferule (v. Löw Pfl. p. 190). Pes. 39a מר ה' ed. (Ms. M. מר זה הוא ה'). Ib. מר זה הוא מר זה הוא מר (Ms. M. אלאר) mar, that is y'roar; [for Var. lect. v. Rabb. D. S. a. l. note] [Syr. הרורא, P. Sm. 1630.]

לברים m., און ה. לברים low, common, of little value. Cant. R. to I, 2^b שבכלים לי the common, of little value. (earthen); (Taan. 7^a הוה , Sifré Deut. 48 אור. Y. B. Mets. V, beg. 9^c לה מחברר וכ' בי the less valuable metal is in exchange considered the coin, the more valuable is the merchandise. Pesik. R. s. 13 מכל השבטים לה the lowest of the tribes (Joseph, being a slave). Lam. R. to IV, 2 מכל הי שבאיכורו וכ' a wife of a lower position than himself. Ex. R. s. 30 ירודים אור מים לה שבאיכורו וכ' לי מכל לי שבאיכורו וכ' לי מכל לי שבאיכורו וכ' הי בירים, דרודים, Pesik. R. l. c.

*דְרָרוֹר I, דְרָרוֹר, m. [prob. to be read: יְרָרוֹר v. דְרָרוֹר a. דְרָרְרָן white spot in the eye (leucoma). Sabb. רא ed. (Ar. ידְיָר, Ms. O. ידָי, Tosef. ib. VIII (IX), 8 ידְרַרְּנְאָר ed. Zuck., Var. חוורד, Rashi to Sabb. l. c. quotes בְּוֹרְרָרָן.

לור האטונג, mentioned in connection with the ostrich (as in b.h. רְרוֹרִין הוֹרְטְחִי הרֹרִין (עוֹרִים ובנות רעבה היי היי הולגוות (עוֹר רבי היי היי והולעמיות וב' אין הרוֹרִין (עוֹר היי היר והולעמיות וב' אין הולעמיות וב' אין הולעמיות וב' אין הולעמיות וב' אין הולעמיות וב' אין the y. and the ostrich are considered as birds in every respect (opposing the popular belief that the ostrich is a cross-breed between a camel and a bird, v. Sm. Ant. s. v. Strouthos); Y. ib. VIII, 31° bot. הררודות והולעמית (some ed. 'הררוד'). — [Ab. Zar. 11 $^{\rm b}$, ררוד', Ms. M., v. דור', ייריד', יי

רוֹדְל, אדָוֹדְלְ (אדְּדָּדְל) ch. (v. P. Sm. 1630) 1) same. — Pl. יְרוֹבֶּד , יְרוֹבִּד , Targ. Mic. I, 8, a. fr. (ed. Lag. everywhere ירורין; h. text הפרם). — Targ. Job. XXX. 29 ירורין ed. Lag. (Var. לַּרוֹרֶר, Targ. Ps. LXXIV, 14 לירודי (ed. Lag. לירורי, h. text נערוד (ולציים שול).—2) (בוד ערוד, ערוד wild ass. Targ. Jer. II, 24 כירודא (ed. Lag. הירורא, h. text אנחה, v. Rashi a. l.). Keth. 49^b רר' ואבנר וכ' ed. (Ar. 'רר') a yarod gives birth and casts (her young) upon the people of the town, i.e. a parent must support his minor children. Snh. אולא לא thou howling y. (talking out of the way; Yalk. Gen. 14 חורן שוטה h.).—Pl. as ab. Targ. Jer. XIV,6 (ed. Lag. ירור'; h. text הנים). Targ. Y. I Deut. XXXII, 10 שרדין ור' (ed. Amst. ירדורד, corr. acc.). Targ. Is. XIII, 22 יה" (in connection with דרוררן, ed. Lag. וירוררן; h. text בם בם .- Fem. pl. ירוֹדַאּתָא. Lam. R. to IV, 3 (ref. to בם ארלרן ר' ארת (Ar. ארלרן ד' כמרן מסוורן פריסרן וכ' (Ar. ארלרן ד' להון כמרן וכ') those yaruds (knowing their ferocious instincts) have a sort of mask spread over their faces when sucking their young &c.; [diff. interpret. of the verse in Tanh. B'huck. 3, ed. Bub. 5.]

בורות, ע. היהַיִייִ.

רְרְּלְּחְ m. (b. h.; יְרֶקְ II) light-colored, yellow or greenish. Eduy. V, 6 יהם; Nidd. II, 6 יהי the greenish secretion

(menstruation). Ib. 19^b (כתם ה' וכ' a greenish stain on the

garment; a. fr.—Succ. III, 6 הר' ככרתי an Ethrog green like leek.—Pl. יְרוֹקִים green colors. Neg. XI, 4, a. e., v.

רַקְרַקּר. -Fem. דְּרַקְרַק. Num. R. s. 9 יי אותה עושין מאדמת

if she was of a ruddy complexion, the test waters make

ברכונים (b.h.) pr.n. pl. Jerusalem. Succ51b מלכר-צרק (b.h.) pr.n. pl. Jerusalem. Succglory, has never seen &c. Gen. R. s. 43 (interpret. מלכר-צרק (Gen. XIV, 18) צרק נקראת ה' Jerusalem is called by the name of Tsedek (Righteousness; ref. to Is. I, 26). Num. R. s. 10; Meg. 15a מבר ברוני שהוא בר' (a prophet) whose name is mentioned without the name of his home,

is, to be sure, from Jerusalem (v. רְרוּשֵׁלְמִר); a. v. fr.

נָרַת

רוק", ארון לא (h. text בירון בירון לא (h. text בירון בירון בירון לא (h. text בירון בירון בירון בירון לא (h. text בירון בירון

קרוקקן f. (preced.) א מעל פני המרם היש $grass\ upon\ the$ water, a sort of sea-weed or moss used for wicks. Sabb. II, 1, expl. ib. $20^{\rm h}$ אוכמהא א הוכמהא v. הַּבָּּוּא.; Y. ib. II beg. $4^{\rm c}$, v. שהן לרי jamble 20 are used as a remedy for jaundice.

יוּרָקְמֵּר. ע. ירוּקמֵר.

her pale.

ארירן (יִרְקוֹנִילְ, הֵרוֹּקְנִין, m.; pl. יְרָקוֹנִין, preced. arts.) various herbs. Targ. II Kings IV, 39 (ed. Lag. הרקונין, some ed. הרקונין). — Y. Meg. IV, 74^d חדר מרורן מודר פטירון מודר מרורן one scholar made a translator read over again who translated (Ex. XII, 8) 'unleavened bread with herbs' (in place of הרורין bitter herbs); Y. Bicc. III, end, 65^d (corr. in accord. with Y. Meg. l. c.).

ָרוֹקֶת, v. יֶרוֹקֶת.

יַרְקָּוֹרָ, v. וְרָוּקְנָּאַ,

רוֹרְלָ, אָרָוֹריִ, ערִיוֹדי, יָרִיּנְאָ (Ab. Zar. 11b ירור מ., ע. יִרוֹדָא, יַרְיוֹרי.) אוא. א., ע. יִרִירי.

רושות f. (b. h. לְרַשֶּׁה; יַרָשֶׁה) 1) conquest, taking possession. Sifré Num. 107 (ref. to Num. XV, 18) אחר די the text means after conquering and settling in the land (proving from Deut. XI, 31); Kidd. 37b. Ib.a the word dwelling (e.g. Lev. XXIII, 14) means after conquest &c. Ib. 383; a. fr.-2) inheritance, heirloom. Ab. II, 12 שארנה ר' לך for it (the knowledge of the Law) does not come to thee by inheritance (without toil). Ned. 81a that it may not be said אי היא scholarship comes to them by inheritance. Sifré Deut. 345 (ref. to Deut. XXXIII, 4) שומע אנד ר' לבנד מלכים וכ' I might understand, it is an inheritance of the sons of the nobles &c. Ib. לירושתי אני חוזר I am returning to my own heirloom: Ex. R. s. 33 לירושת אבותר to my paternal heirloom. B. Bath. 110^b בת הי having the right of inheritance. Ib. 113b אירה the first succession (direct heirs, children &c.); שנדרה indirect heirs (brothers &c.); a. v. fr.

ברושלם ch. same. Targ. Gen. XIV, 18 (h. text שלם). Targ. Josh. XII, 10; a. fr.—Ned. 50° מיר a golden head-band with the picture of Jerusalem on it; Sabb. 59° (expl. שרה של זהב.).— Lam. R. to I, 1 רבתר (J. compared with Athens); a. fr.

ירושל בר m. (preced.) of Jerusalem, Jerusalemite. Lam. R. introd. (R. Joh. 1) כל נברא every prophet whose home is not mentioned was a citizen of Jerusalem (v. רושׁלַרָם). Ib. to I, ו רבתר (מאת׳) אזל ד׳ (מאת׳) the Jerusalemite went to Athens. Tosef. Keth. XIII (XII), ארוהו כסק צורי זה ד' what does Tyrian currency mean? It means the Jerusalem standard. Num. R. s. 14 תלמוד —.כִּרסוּפָא Jerusalem (Palestinean) dialect, v. לשון ה ~ Jer. Talmud, the Palestinean collection of Mishnah and Gemarah, contrad. to the Babylonian (תלמוד בַּבְלָּד). תרגום ר'– (abbr. איד, misnamed Targ. Jonathan) Targum Y'rushalmi, name of a Chaldaic version of the Pentateuch, contrad. to Targ. Onkelos (v. Berliner Targ. O. II, p. 100, a. Sm. Dict. of the Bible s. v. Versions). - Fem. יִרוּשׁלְמִרת . Hull. $65^{\rm a}$, v. רּוּתָוֹנָא II. Erub. $83^{\rm a}$, v. מָאָה -Pl. ירושלמיות. Y. Keth. I, 25^b top, v. דָּגֹן. Yoma 44^b; a.e.

ארון און אין הייני בירוא (יְרַתּה) = h. הייני הייני המקעפיסיייי הייני ה

אַרְהְישִׁה, אַרְהְשָׁה, kṛ ch. (preced.) = h. אַרְהִשְּה, 1) a conquered land. Targ. Ö. Num. XXIV, 18 (h. text מרכיבין: Y.I) בירשה בי conquest; possession, heirloom. Targ. Deut. II, 5; 9, a. fr. (ed. Berl. יְרִהְּהָי, oth. ed. a. Y. יְרִהְּתָּר, ברַרְיִרָּהְיִר, Prov. XX, 21 יְרִהְּתָּר, a. e.—Lev. R. s. 9 יִרּהְתָּר, ברַר my heirloom (the Law) is with thee, and thou wouldst withhold it (refuse to teach me)?; ברי מוסר (הסרותן הוות) and what heirloom of thine do I hold?; a.e.

להרת, f. (b. h.; הרח, cmp. הרח [traveller,] moon. Hull. הני הי רכי לכי said the Moon to the Lord; Yalk. Gen. 8. Ib. הוא אמרה את הרא Ber. 56^b Ms. M. (ed. ארה).

תווביל, m. 1) (b. h.; preced.; Assyr. arhu) month. R. Hash. 11a, v. אַרְרָהְן. Tanh. Noah 11, v. אַרָבּוֹן; a. e.—2) pr. p. pl. Yerah, at the southernmost point of Lake Tiberias; ברת ר' ברת ה' Beth-Yerah, near Yerah, a twin-town of Sennabris (v. ברת ה'). Gen. R. s. 98 (expl. ברת ה'). Deut. III, 17) R. El. says ה'; R. Samuel ברת ה', ברת ה', R. Judah . . . Sennabris and Beth Yerah. Y. Meg. I, 70a two autonomies ה' ווֹנִי ברת ווֹנִי ווֹנִי וּנִי וֹנִי וְיִי וֹנִי וְיִי וֹנִי וֹנִי וֹנִי וֹנִי וֹנִי וֹנִי וְיִי וֹנִי וְיִי וֹנִי וְיִי וֹנִי וֹנִי וֹנִי וֹי וֹנִי וֹנִי וְיִי וֹנִי וֹנִי וֹנִי יִי נִי וֹנִי וֹנִי וֹנִי וֹנִי וֹנִי נִי וְיִי וֹנִי וֹנִי וֹנִי וֹנִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְנִי וֹנִי וְנִי וְנִי וְיִי וֹנִי וֹנִי וְיִי וְנִי וְנִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וֹנִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִ

75^{*}

XXXII, expl. הרשר, II Sam. XXIV, 6 הרשר. — Tosef. Bekh. VII למטה למטה ולהדן מברת ירדון (ed. Zuck. יררותי) the real Jordan is from B. Y'reho and down; Bekh. 55^a הרותו וכיאלא מבית ירותו ויא.

יָרַת

רומא דר׳ – moon; month. (ברת a.ד.בר) moon; month. or 'ה (sub. ררש) the first day of the month, New-Moon-Day. Targ. Is. XLVII, 13. Ib. LXVI, 23. Targ. I Sam. XX, 18. Targ. Ez. XLVI, 1; a. fr.—Targ. O. Deut. XXI, 13 ירות יומין ed. Berl. (oth. ed. יְרַת ; Y. תלתא יַרְיֹתוּן). — Lev. R. s. 29; Pesik. R. s. 40 (ref. to בחדש חשביער, Lev. XXIII, 24) בח in the month of oaths (Gen. XXII, 16). Sabb. 86b the New-Moon was declared on the first day of the week. Ib. פליגר בקביע they differ as to the day on which the New Moon was declared. Bets. 4^{b} והשתא דירעינן בקביעא די and now that we know the time of the New Moon (by fixed calendar); a. fr.-Pl. ברחיר, ברחיר, ברחיר, ברחיר, Targ. Y. Gen. I, 14. Targ. Ex. II. 2; a. fr.—R. Hash. 20a בשאר מ as to the other months (than Nisan and Tishri). Y. ib. II, 57d bot. Macc. 23b; a. fr. מריסר ירחד שתא twelve months (forming) a year, twelve months from date. B. Mets. 16^b; 35^a. Ab. Zar.

וֹתְרַחַיִּ, v. יֹחִידִין a. חַיֵּיָ.

תרקול ה. (denom. of ארךת "rersed in the regulation of the lunar year, Yarhinaah, surname of Samuel, the Babylonian scholar (v. R. Hash. 20b top). B. Mets. 85b במואל ר׳ אסריה וכי Samuel Yarhinaah was the physician of Rabbi.

שמורה ומרוה הארץ. 1) to permeate. Sifré I. c. שמורה ומרוה הארץ for it (the yoreh, v. supra) pervades and satisfies the earth and gives her drink down to the deep (Taan. l.c., Yalk. Deut. 863 only שמֵרְנֵה).—[Y. Maasr. I, 49ª top משרורו יכי, read: מַרְיָרוּ, v. רָבָה a. מַרְיִרה) to point, aim at, shoot, cast. Lam. R. to I, 18 שלש ... הורו בו three hundred arrows did they shoot into his body; Y. Kidd. I, 61a bot. דורד במשרח וכ' (read: דָרוּז or דְּרָרוּ, *Kal*). Yalk. Gen. I. c. (fr. Midr. Vayisu) היה מוֹכֶה תניתות וכ' he threw spears with both hands &c. Ex. R. s. 3 (ref. to דהוריתיך, Ex. IV, 12) מורה אנד וכ' I shall shoot my words into thy mouth like an arrow; a. fr.-3) to point out, to direct, teach, instruct; to decide. Hor. I, ו יור ב"ד וכ' if a court has (through error) directed to transgress one of the commands &c. Ib. 2 'דירער וכ" if a court has given a decision and finding out its mistake reversed it. Yeb. X, 2 הוֹרוּהַ ב"ד

וָרִיעָה

רורי, אורי, אורי,

לְרָר, a word in a charm formula, beginning with שַׁבְּרִירָרִי q. v.

ינגא, v. אָרָרָאָאָד.

דררן ח. (ירֵד) meeting-place, market, annual fair generally dedicated to a deity. Ab. Zar. 11b ישבערן ביר שלעכון (Ms. M. ישבערן ביר של 13 market-place (with the idol) at Baalbek, at Acco (יוֹדְבָּבְּחֹ). Ib. 13a ישל של מנותן ביר של 13a אורם והיל של עב"ום) one who deals at a fair of gentiles. Ib. של עב"ום וכי one may go to an idolatrous fair and buy there &c.; Y. ib. I, 39b; cot. (only) דרריך, הרידורין, הרידוריין, הרידורי

ריבוד I m. ch. same. Y. Ab. Zar. I, 39^d top ריצור the market place of Tyre. [Ib. בושכה, v. preced.]

ורידין II f. (יְרֵד) going down, fall, decline, degradation. יְרִידוֹת בשמים rain-fall. Y. Ber. IX, 14° top; a. fr.—Zeb. 53° דירות מון המבש הוא הוא לו היא לו הוא לו היא לו הוא לו היא לו היידים לו היא לו ה

וֹרְרְרָהְי) shooting.Yalk. Gen. 133 (fr. Midr. Vayisu) יְרְיֵיה חצים וכ' (not יְרִייָה hooting of arrows and stones from catapults.

ינון, v. דנין.

יַרְכוֹנָא, v. אָרָרכוֹנָא.

ייררנון, ע. יררנון.

רְרִיעָה f. (b. h.; יריע to shake, cmp. לֶרֶה) tent-cloth, curtain. Ohol. VIII, 1; a. fr.—Pl. רָרִישׁוֹת. Ib. XV,4

בר' בר' ... a room which has been divided off by boards

or curtains. Tanh. T'rumah 9. Ex. R. s. 50; a. fr.—Trnsf.

a writing sheet containing several columns of writing and

being part of a scroll. Treat. Sof'rim II, 6 ארן פוחחרן בר'

a sheet of a Torah scroll must have no less than three

and no more than eight columns. Ib. היי קשנה לי קשנה אותו ה' קשנה

he may have for that column a special small sheet. Men.

30°. Tosef. Sabb. VIII (IX), 13; a. fr.—Pl. as ab. Sabb. 11°

יכ' וכ' השמים ה' ושמים ה' וכ' if all waters were ink, and the

ארימין he is called J., because in his days the Temple Snh. 95a; a.v.fr.—'7 (750) the Book of Jeremiah. B. Bath.

יֶנֶק

heavens sheets &c., v. ጛጛቯ III. Tosef. Yad. II, 10; a. fr. אָרָיִין, אָרָייִן, ch. same, curtain, hanging. Targ. Ex. XXVI, 2; a. fr.—Pl. יְרִיבֶּוֹא, יְרִיבֶּוֹי, Ib. 1, sq.; a. fr.

יָנֶרַילָ**ה**, v. אָנָרִילָּה.

ינבת יה לובות

; , constr. יֶּהֶךְ f. (b. h.; cmp. ארך [length-side,] 1) haunch, thigh, i. e. "the thick and fleshy member which commences at the bottom of the spine and extends to the lower leg (piv)" (Ges. H. Dict. s. v.). Hull. VII, 1 שולח אדם applies to the right leg. Ib. 2 שולח אדם יה' one may send to a gentile a haunch with the nervus ischiadicus (v. גרד) in it. Sot, 11b; Ex. R. s. 1 מכאן וה' מכאן וה' מכאן וכ' a leg on one side, and a leg on the other, and the potter's mould between; a. fr.-Y. Pes. VII, beg. 34a 'כַּרֶרְהָּ עבה עבה R. J... wants the Passover lamb roasted like a thick (stuffed) thigh.—'זבאר הי descendants. B. Bath. VIII, 2 כל יוצאר יריכו של בן וכ' all direct descendants of the (deceased) son (male heir) have the precedence to the daughter (the decedent's sister); a.fr.—Du. רַכְּכָּם. Tosef. Ohol. III, 4, sq. - Pl. רֶרֶכוֹת. Sot. l. c.; Ex. R. l. c. (expl. עבְנַרְם (Ex. I, 16 אָבְנַרְם when a woman is about to give birth, her thighs grow cold like stones.-2) side. Gen. R. s. 69, v. קדר. Meg. 13^a בדי אשה a woman is made jealous only by the side of another woman (rival). 3) the perpendicular stroke of a letter, leg. Y. Meg. I, אור the leg (stroke on the left side) of the He; ib. מְטֵנה a small indication of it. Ib. אם גורדו . . . י' קשנה if he erases the (blotted letter Gimmel) and there remains a slight leg (indication of the vertical stroke connecting the head of the Gimmel with its foot).—Pl. as ab. Gitt. 20a, v. PPT. Sabb. 138b a portable stove one of whose legs is off.

ירך, אור, יורף ch. same, Targ. O. Num. V, 22 יררך ed. Berl. (Mss. ירָבְּדְּ, רָּבְבָּא; ed. דָרָבִין, pl.). Ib. 21. Targ. Ex. I, 5; a. fr.—Gen. R. s. 78 מטלע על יַרְכֵּיה (not יריכה) limping on his thigh; a. e.—Pl. יֵרְכָּן, (יִרְכָּרְן). Targ. Ex. XXVIII, 42; a. e.—[B. Bath. 4^b , v. דָּבֶּרָ.]

ירַכרנא \square m. same. — Pl. יַרְכרּנּדָן. Targ. Y. Num. V, 22 (some ed. יַרְכוֹי). Ib. 21 יַרְכוּנִיךְ (ed. Amst. יְרַכוֹיְ).

pr. n. Yarmukh, Hieromax, a river emptying into the Jordan below Lake Tiberias. Par. VIII, 10.

אַרַעְרָבוּ, הֹוְעַמְרַן, pr. n. f. Yarmatia. Arakh. V, 1 (19a); Tosef. ib. III, 1 רימטרא.

ורמיה, ירמיה, ורמיה, (b. h.) pr. n. m. Jeremiah, 1) J. the prophet. Pesik. Dibré, p. 114^b הֹי הֹי he is named J., because in his days the Lord (Shekhinah) moved from place to place; Yalk. Jer. 257 הֹה בוֹלם יה. Ib. ... ישברמרו י became deserted; Koh. R. beg., v. אֵררָכִירְאָרָא. Meg. 14b. 14b.--2) name of several Amoraim, esp. R. J., pupil of R. Zera. Ib. 23^b 'ועל דא אפקוה לר' ר' וכ' for this (burlesque question) they ejected R. J. from college. Ib. 165^b עירלוה יוכ' ר' וכ' upon this (reply) they reinstated R. J.--Y. M. Kat. III, 81^d bot.; a. fr.—V. Fr. M'bo p. 108^a; 118^b.

אָרָכְּלִּאָ, Ab. Zar. 30a, v. יְרַקּוֹנֵא.

אָרֶס, Targ. Ps. LVIII, אַ Ms.=אָרָס, v. אַרְסָא ch.

ער", Hif. אַיַוֹה; Hof. אַרות, v. אַיַיָ,

יַרָע, Pa. יַרָידָ, Ithpa. אָרָירָע, v. יַרַע,

*חַלַנֻבּן m. an alkaline plant, used as soap. Tosef. Shebi. $V, 6 \ (El. \ Fuld: יַרְשָׁרָד). – $Pl. יַרְשָׁרָדְ . Y. ib. VII, beg. <math>37^b$; (Sabb. 90^a ; Nidd. 62^a ; לשינרן לשינרן, לשינרן ; El. Fuld. to Tosef. l. c. לוענרן).

רוּק (b. h.) to spit, v. רוּק, רוּק,

Ch. same. Targ. Y. Deut. XXV, 9 הירות — Yeb. 39^b יבוֹקח וכ' and she spat before him &c. (Y. ib. XII, 13a top רוּק ,וּרַקַתע. אָרָיַ, הַיּקַת

Pi II (b. h.) to be light-colored, pale, green, yellow. Hif. הורים 1) to become green, pallid, pale. Sot. III, 4 her face grew pale (sickly); Sifré Num. 8; Tosef. Sot. III, 3; a. fr. - 2) to make pale, cause to fade. Ber. 44b כל דרק חד מוֹרִים vegetable eaten raw makes pale. Gen. R. s. 13 (ref. to ארקא, Jer. X, 11) כנגד. . . . שהיא מורקת וכ' the earth is called arka, corresponding to the season of Tebeth which causes her fruits to fade. -3) to make shine (like gold, bronze &c.; cmp. רקרק Ps. LXVIII, 14). Ib. s. 43; Yalk. Gen. 73 (ref. to דרק, Gen. XIV, 14) בכלר זירן he made them glisten with armor; 'הריקן באבנים... היריקן with jewels: בפרשת שוטרים הוריקן he made them bright (courageous) by reading the section (Deut. XX, 1-9); Ned. 32° מן התורה; הוריקן בתורה (Var. הוריקן מן התורה, ע. רָרק). – כנגר מנגר (כmp. פַּרָפֶם) to turn a brazen face against, to defy, oppose. Gen. R. l. c.; Yalk. l. c. חן הוריקו 'ב' וכ' they opposed Abraham. Ib. אברהם ה'פ' וכ' Abraham defied them.

אוֹרִיק, Af. אוֹרִיק, same, to become pale &c. Targ. Y. Num. XXXI, 18 אפהא מוריקן her face grew pale. Targ. Ps. CXIII, פוֹדִיקא looking pale (with envy; . Ms. מוֹדִיקא, v. הוֹס (v.

m. (b. h.; preced. wds.) green, herb. Peah III, 4, ע. מַלבֶּן א. Maasr. IV, 5, v. זֵיר. Ib. בַּלבֶּן its herb (foliage) is exempt from tithes. Ber. 36a מרן ה' הוא it is a species of herb, opp. אֵלֹלָ; a. fr.—Pl. רָרְקוֹתוּ. Ib. VI, 1. Pes. II, 6 'ואלו ה' וכ' and these are the (bitter) herbs which may be used as maror. R. Hash, I, 1 'ר"ה... לנטרעה זלר ... ה"ח a new year as regards... the planting (of trees) and (the tithes from) herbs; a. fr.—מור תמור (Var. קרוֹקת, קרוֹקת, קרוֹקת, קרוֹקת, וממור (var. ממים) ass-herbs, the large-leaved cucumis agrestis (v. Löw Pfl. p. 333). Ohol. VIII, 1 (cmp. Tosef. ib. XIII, 5).—2) name of a species of green-fish. Y. B. Mets. II, beg. 8^b, opp. to לכרס (v. קרוֹקא).

יַרָקא

יורקומי . ער רקומי.

ברא... (b. h.; preced.wds.) 1) jaundice. Ber.25a... מברא... מברא... מברא... מברא... מנות (b. h.; preced.wds.) 1) jaundice. Ber.25a... a type of causes jaundice. Sabb. 33a... a type of (punishment for) gratuitous hatred is jaundice; a. fr.—2) a disease of the grain, mildew. Taan. HI, 5 (some comment.: 'a human disease'). Keth. 8b.

אַרְרְקְרְיָ, אָרְרְיְרְיָ, ch. same, 1) jaundice. Targ. Jer. XXX, 6.—2) mildew. Targ. Deut. XXVIII, 22 (?). Targ. 1 Kings VIII, 37; Targ. II Chr. VI, 28 אַרְרָּאָרָ; a. e.

אַרְקְּרְקְרְּ m. (ע. רֶבֶּק (יַבֶּק m. (ע. רְבֶּק) 1) (sub. מיהיה) a wine flavored with herbs. Ab. Zar. או מר בי מה Ms. M. (ed. איר) bitter wine, that is y'rakona.—2) pl. רְבָקוֹנְרוּ, ע. רְבָקוֹנִרן.

תְּקָלוּ m. (preced. wds.) a greenish jewel. Targ. O.Ex. XXVIII, 17 (ed. Berl. לְיִ); XXXIX,10; Targ. Ez. XXVIII, 13 (h. text הַבְּלְאָא .—Fem. form. בְּיִרְלָּאָא ... דְּרִלְּקָא , בִיְרְלָּאָא ... Targ. Y. Ex. l. c.

אַרָרָקירָן m. בּיַרְקּוּנָא v. בְּרָקּוּרָן m. 1) mildew, v. בְּרָקּוּרָן pl. בּרִקּנָא, herbs.

יְרַקְרוֹקֶת, ע. יְרַקְרוֹקֶת

ארביקריק m. (v. next w.) name of an unclean bird, supposed to be the gier-eagle. Targ. O. Lev. XI, 18; Deut. XIV, 17 (h. text ירום דומר).

ת. (b.h.; preced. wds.) pale-colored, greenish. Tosef. Neg. I, 5; Y. Succ. III, 53d איזהו ר' שבירוקרם which of the green colors is called y'rakrak? Answ... the color of wax &c.—Sifra Thazr. Par. 5, ch. XIV (ref. to Lev. XIII, 49; XIV, 37) שבירוקים y. means the palest of the pale (green) colors. Neg. XI, 4; Tosef. ib. l. c. שבירוקים השבירוקים לא בירוקים היהה נהרסת. (Ms. O. היהה מהרסת בירוקים בירוקים היהה מהרסת.) Esther was of a greenish complexion (like a myrtle).

יַרְקָּוֹג, v. יַרְקְּוָגּא.

to take possession, to succeed, inherit. Gen. R. s. 11, end

ד' את העולם במרה הא י' had his worldly share assigned to him with limitation. Ib. s. 44 לרוֹרְשֵׁיִר to be my heir. B. Bath. VIII, 5 הריבשׁיני לא ריבשׁיני ולא היבשׁיני ולא היבשׁיני ולא היבשׁיני ולא היבשׁיני וליוְשֵׁינִי וּשׁיני אוֹ this man, my son, shall not be an heir with the rest of his brothers. Ib. בתר הירשׁיני מון ממעל מעולים אווי מון ממעל מעולים בירשׁיני ווֹיִשׁי entitled to succeed him. Ib. IX, 1 (139^b) הבנים ריבשׁיני (Bab.ed. רֹבְשׁיִר הַשׁינִים בּירִשׁינִים בּירִשׁינִים בּירִשׁינִים בּירִשׁינִים בּירִשׁינִים.

רַשׁׁי

Hif. הוֹרִישׁ 1) to cause to inherit, to leave by will or by the law of succession; to transmit. Ib. 119^b מוֹרְישׁרְן לוֹרְיּוֹרְשׁרִן וֹרְשׁרִן they shall leave (the Holy Land to their children) but shall not take possession themselves. Shebu. 47^a א man cannot transmit an oath to his sons, i. e. property to be obtained only by the claimant's oath cannot be claimed by his heirs. Keth. 43^a; Kidd. 16^b ארן ארם מוריש זכות בחו זכות בחו וכ' a man cannot bequeathe his daughter's privileges to his sons. B. Bath. IX, 8 if the house fell ארן שרי מורישיר over himself (the heir) and his ancestors; a. fr.—2) to drive out, dispossess. Sifré Deut. 51 לא הוֹרְשׁׁהָּן (the Jebusite) who is near thy palace thou hast not driven out; a. e.

Af. אוֹרִית to bequeathe, leave, give possession. Targ. Prov. VIII, 21. Ib. XIII, 22; a. e.—B. Bath. 131 בר אוֹרְהַוּת one likely to make a will (a sick person). B. Mets. 16^a אוֹרְהָהִהּ

יָרוֹתָא, v. אָרָוֹתָא,

אָרָהָאָא, v. יוּרָהָאָא, v. יוּרָהָאָא,

ה. f. (preced. wds.) heirloom, legacy. Targ. Y. Num. XXVII, 7.—Y. Snh. III, 21^d שבק ר׳ וכי left a legacy to &c.

שׁרָשׁ m. (b. h.; cmp. אָרשׁ 1) being, substance, wealth (of knowledge &c.). Y. Ned. V, end, 39b; Succ. 28a; B. Bath. 134a (Prov. VIII, 21, applied to R. Joh. b. Zaccai).-2) there is, there are, v. אית. Ber. VI, 4 אם יש ביניהם וכ' if there is among them one species &c. Peah VIII, 8 מר שרש לו וכ׳ he who possesses &c. Ḥag. 14^b רש נאה דורש וכ' many a one preaches well but does not act well; a. v. fr. - w אומרים (abbr. א'') some say (anonymous authority). Hor. $13^{\rm b}$ אסיקו נחן איי the editors introduced 'others say' for R. M. and 'some say' for R. Nathan. B. Bath. 93b מת הוצאה and some say, he must indemnify him also for carrying the seed out; איי who is meant by 'some say'? (v. Tosaf. a. l.). Ab. V, 6; a. v. fr.—ישנו he is, it is. Kidd. I, אוכל שר׳ במקרא וכ׳ whosoever is (engaged) in the study of the Bible &c. Ḥag. 4b'כל שר׳ בבראח ר׳וכי whosoever is bound to visit the Temple, is also bound &c., v. אָבָאָם; a. fr. -- לשכירות וכ׳ she is, it is. Kidd. 48a, a. fr. לשכירות וכ׳ the relation of employment exists from beginning to end, i.e. the employer is under obligation for every portion of the contracted labor, opp. אינה לי.....אלא בסות the obligation takes effect only when the work is finished; a.fr.

(b. h.) 1) to sit down, rest; to dwell, remain; to be inactive. Macc. III, 15 'טבר ולא עבר ולא whoever is inactive and commits no sin, i. e. omits to do wrong; Kidd. 39^b.—Erub. 100^a עדק מעשה יאל (sit and do nothing', i. e. not to act in doubtful cases, is better, opp. קום רעשה. Ber. 202 שב ואל חעשה שאנר with an omission it is and they ולא ישבר ... להם שבר Snh. VII, 8 ולא ישבר ... להם שבר must not sit down until he says to them, Be seated; Hor. 13^b; Y. Bicc. III, 65^c bot.—Y. Dem. II, 23^a top שר׳ ברשרבה who has a seat in the scholars' meetings. Snh. 10b; Tosef. ib. II. אחד אומר לישב if one is in favor of sitting (holding deliberation in court). Zeb. II, ו מישׁב in a sitting position. Ber. 28b מרושבר בה"מ one of the attendants at college, יושבר קרנות those placed at street corners (traders, idlers). Gen. R.s קרנות (corr. קרונות) sitting in chariots; a. v. fr.—2) to be settled (v. ירשוב), be inhabited. Num. R. s. 4 הגבעה Gibeah and Kiryath Jearim were settled at the same time. — Erub. 86° (ref. to Ps. LXI, 8) יבים לפני וכ' (Rashi a. Ar. בשב עולם לפני וכ') when is the world settled (evenly balanced) before God? When kindness and truth are appointed to guard it (differ in Rashi;

Pi. רְשֵׁב, יִשֶׁב, 1) to settle, put in place, to arrange evenly. Y. Sabb. XII, beg. אח האבן וכ' the builder that placed a stone on top of the row (v. דרמוֹס I). Ib.d $ext{top}$; Y. Pes. VIII, 33^{b} top בירו בירוא כמְיַרְשֵּׁב because it is like settling the web with one's own hand. Lev. R. s. 37 [read:] לָשֵׁב וְרִי לֹהם סבלוחם וכ' he sat down (as a judge) and arranged their burdens in proper proportions between man and woman. Ib. אחה עתרד לרישב וכי thou art designated to settle and explain to my children their vows &c. Ex. R. s. 31 (ref. to Ps. LXI, 8, v. supra) שַּׁב עולמך make thy world evenly balanced (as to property); Tanh. Mishp. 9 תיישר עולמך תיישר (read: הַּרְשֶׁב). Ex. R. s. 52 לא לרשבו לרישבו they knew not how to put its parts together; a. fr.-Trnsf. to set the mind at ease, to quiet. Sabb. 87° (שמושכרן לבו וכ׳ Ms. M. (ed. דברים שמְרַישׁברן לבו וכ׳) words which quiet the mind of man &c.; Gen. R. s. 80 דברים שמרלשבים את הלב . Y. Pes. V, end, 32^{d} (expl. יושב, H Sam. VII, 18) לַרְישֵׁב עצמו לחפלה he quieted his mind for prayer; a. e. — 2) to settle, cultivate, populate. Ber. 58b דתיד the Lord will again (לרישובו Ms. M. (ed. לדישובו people it. Sot. 22a מְרֵישְׁבֵר עולם cultivators of the world. —Part. pass. מרושבה, f. מרושבה a) seated. Meg. 21a. Y. Gitt. VII, 48d top; a. fr.—b) sedate, at ease. Y. Ber. IV, 8b bot. לבו מרי his mind is at ease (about his animal); Bab. ib. 30° לפר שארן דעתו מר׳ עלרן because his mind is not at ease without it. Sifré Num. 131 היה ...בקי ומר׳ the polemarch was experienced and cool-headed; a. fr.

Hif. לישׁרבון הוֹשִׁרב to seat, place, appoint; to settie. Yoma 38° sq.; Tosef. ib. II, 7 רוֹשִׁרבוּן רוֹשִׁרבוּן people will finally seat thee in the place which thou deservest. Tosef. Sabb. VI (VII), 17 (among superstitious practices) המוֹשֶׁבְּהן וֹכֹי מִשֹׁבְּהוֹן וֹכֹי מִשְׁבָּהוֹן וֹכֹי מִשְׁבָּהוֹן וֹכֹי אַמרוֹ אַרני מוֹשִׁבְּהוֹן וֹכֹי מִשְׁבָּהוֹן וֹכֹי אַמרוֹ אַנוֹי אַנוֹי מוֹשְׁבָּהוֹן וֹכֹי מוֹשִׁבְּהוֹן וֹכֹי בּמּבּוֹי מִשְׁבִּבִין מוֹשִׁבְּרִן מוֹשִׁבְּרִן אַוֹחוֹ וֹכִי אוֹחוֹ וֹכִי מוֹשִׁבְּרִן מוֹשִׁבְּרִן מוֹשִׁבְּרִן מוֹשִׁבְּרִן אוֹחוֹנוֹכִי מוֹשִׁבְּרִן אוֹחוֹנוֹכִי מוֹשִׁבְּרִן מוֹשִׁבְּרִן מוֹשִׁבְּרִן מוֹשִׁבְּרִן מוֹשִׁבְּרִן מוֹשִׁבְּרִן מוֹשִׁבְּרִן מוֹשִׁבְּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשִׁבְּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשִׁבְּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹי מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹי מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּי מוֹשְׁבִּרוֹ מוֹשְׁבִּי מוֹשְׁבִּי מוֹשְׁבִּי מוֹשְׁבִּי מוֹשְׁבִּי מוֹשְׁבִּי מוֹשְׁבִּי מוֹשְׁבִּי מוֹי מִייִי מוֹשְׁבִּי מוֹי מִייִי מִיי מִייִי מִייִי מִייִי מִייִי מִייִי מִיי מִייִי מִיי מִייִי מִייִי מִייִי מִייִי מִייִי מִייִי מִייִי מִיי מוֹי מִייִי מִיי מִייִי מִייי מִיי מִייִי מִייִי מִייִי מִיי מִייִי מִייִי מִייִי מִייִי מִיי מִייִי מִייִי מִייִי מִיי מִיי מִיי מִיי מִיי מִיי מִיי מִייִי מִייִי מִייִי מִייִי מִיי מִ

(II), 8 מביאין... ומושיבין וכ'... Tosef.l.c. מביאין מלי... מושיבין other people are imported and settled in their place. B. Kam. 16^b bot. כ'. אין דערבה ובי ישיבה דערבה ובי ישיבה דערבה ובי ישיבה they held scholars' meetings by his grave. Snh. 17^a אין מושיבין בסנהדרי וכ' none can be appointed members of the Sanhedrin except &c.; a. v. fr.

Nif. בייטים to be inhabited. Pirké d'R. El. ch. XLIII אָרי בייטים an inhabited land, settlement; (Koh. R. to I, 15 ברישים).

Hithpa. בקרישת אולוים. בקרישת 1) to be settled, colonized. Ber. 31a לירישוב פורישוב בירישוב בירישוב בירישוב לירישוב בירישוב בירישוב לארץ שגור בירישוב בירישוב בירישוב בירישוב בירישוב בירישוב בירישוב לארישוב בירישוב בירישוב לארישוב בירישוב לארישוב לארישוב בירישוב לארישוב בירישוב בירישום בירישוב בירישוב בירישוב בירישוב בירישוב בירישוב בירישוב בירישום

לְשָׁר ch., Ithpa. אָתְרִישֵׁב, contr. אָרִישֵׁב as preced. Hithpa. 2. Ber. אַרִישְׁבָא דעתיה ed. (Ms. בְּתַרִישְׁבָא) he saw that he was not comforted.—V. בְּתָר.

בְּלֶשְׁבְּל (b. h.) Jeshebab, name of a priestly division. Tosef. Succ. IV, 28 ed. Zuck. (Var. רשבב); Succ. 56^b רשבב. V. next w.

בשני (v.preced.) pr.n.m. Jeshebab, Y'shebab, 1) brother and substitute of the Highpriest Ishmael b. Kimhith, Yoma 47^a (Ms. M. 2 כשוראר 2) name of a priestly division, v. preced.—3) a Tannai, contemporary of R. Akiba. Keth. 29^b. Ib. 50^a. Hull. II, 4.

(b. h.) pr. n. m. Jishbi, a Philistine. Snh. 95^a; Gen. R. s. 59.

רשות (abbrev. of בשות) pr.n. m. Jesus of Nazareth. Snh. 43a הגרצרר Ms. M. (ed. only 'ה'). Ib. 107b (represented as a disciple of R. Joshua b. P'rahia, with whom he fled to Egypt); Sot. 47°. Ab. Zar. 17° מצאתר אדם אחד מתלמידי ר׳ הנוצרי ויעקב וכ׳ I met one of the disciples of J. the Nazarean whose name was Jacob (v. בְּעָכִוֹב 5); Tosef. Hull. וו, 24 בן פנטרר (Var. ישוע בן פנטרר: 11, 22 בי פנטררי און ובא . . . ישוע בן and Jacob . . . came to cure him with the name of J. the son of Pantera; Ab. Zar. 27b (v. Rabb. D. S. a. l. ${
m note}$ 300); Y. ib. II, $40^{
m \acute{d}}$ bot. בשם ר' בשם ר' shall I speak a charm to thee in the name of J. the son of Pandera; Y. Sabb. XIV, 14^d bot. משם של ישו פנדירא.... Ib. בי׳ פי משמרה הר׳ and he whispered to him a charm, in behalf of J. P.; [In Babli editions published unter censorial restrictions all the above quoted passages are omitted or changed; in Koh. R. to I, 8 פלנד is sub-

בולשור, בישרות (יְשׁבוֹ m. (יְשׁבוֹ 1) settlement, inhabited land, opp. ים or בין; cultivation, social world, civilization; public welfare. Koh. R. to I, 15; Ruth. R. to I, 17 אם ארן

אדם מחקן ביר' וכ' if man does not prepare provision in the inhabited settlement (this world), what will he have to eat in the desert (the hereafter)?-Y.B. Kam. V, end, 5a, v. אָנְוֹז Ber. 31^a , v. בּיָשֵׁב 1b. 58^b אָנָוֹז \dots הרואה בתר he who sees Israelitish places in their inhabitable condition (restoration), opp. בחורבנן בחורבו לישובו להחזירו לישובו the Lord will restore it again. Tam. 29b; B. Kam. 80b in order to maintain the cultivation of Palestine. Y. B. Bath. II, end, ומולם בבורות social welfare depends on wells; באילנות on trees. Kidd. I, 10 אינו מן הדי does not belong to the civilized world. Gen. R. s.35 'ר ארם של ר' civilized (polite) people; a. fr.—2) (with or without רצה) ease of mind, calmness. Ib. s. 19 בר' הדעה she came to him with deliberation (logical arguments). Y. Ned. I, 36^d bot.; Num. R. s. 10 (מחוך ה' חדעת) in a calm state of mind, opp. אקפרה; a. fr.

יְישׁרוּרן, v. יְישׁרוֹן.

אר (שֵׁלֵּין) m. (שְׁלֵּין) allowing to dry up, leaving unused. Tosef. Ab. Zar. VIII (IX), 3 רכבה דיא בִּישִׁין (ib. Toh. XI, 16 מבת דיא בִּישִׁין) how long must they remain unused?

בינית (b. h.) pr. n. m. Jeshua, 1) name of several persons. Yad. III, 5 Bab. ed. (Mish. יהושל). Y. M. Kat. III, 82° יהיה.—Tosef. Hull. II, 22; 25; v. יהיה.—2) (sub יהיה.—10 fte priestly division of Jeshua which was the ninth in the order of divisions on duty each week (I Chr. XXIV, 7.—18). Pesik. Haomer, p. 69b; Pesik. R. s. 18; Koh. R. to I, 3; Yalk. Lev. 643 [read:] יהוא when are the seven weeks between Passover and Pentecost 'complete' (Lev. XXIII, 15), i. e. beginning and ending with the week? When the divisions of J. and Shekhania are between them, i. e. when there are ten Sabbaths between the first of the month of Nisan on the first Sabbath of which the turn commences, and the sixth of Sivan.—3) Jeshua (redemption), a disguise for jiip; v. Ja. B. Kam. 80°.

רְעִוֹלְעוֹיְ f. (b. h.; יְשֵׁיבְ) redemption, help. Midr. Till. to Ps. XIV; Lev. R. s. 24. M. Kat. 5° הקב"ה the salvation by the Lord; a. fr.

*בְּשִׁים (שׁהּט to spread, stretch.—V. שֵׁיטֵּי. Hif. אַרְיִּמְים to stretch forth, to hand, reach. Hull. 140b היוֹעִים למן הי if one put his hand forth into a nest and cut there. Ab. Zar. פּלֹא דּיִעִים וֹכֹי one must not hand a cup of wine to a nazarite &c. Ib. בי הייים לא דישים הי it says, 'he shall not reach over' and not 'he shall not give' (which means that the object is beyond the reach of the other person). Pesik. S'lih. p. 167b; Yalk. Num. 744 מהרסים offered myrtles, i. e. asked pardon; a. e.

ביי ch., Af. אוֹשִׁיני same. Targ. Jud.VI, 21. Targ. Ex. XXII, 7; a. fr.—Y. Meg. IV, 74^d top מישׁים רוגומא מן מיפרא creaching forth for a Chaldaic version from between the (Hebrew) book.

(b. h.) pr. n. m. Jesse, father of king David. Ber. 58^a. Pes. 119^a; a. fr.

למעלה (שַׁבְּיֵם f. (שַׁבְּיֹם sitting, rest. Hag. 15a למעלה לא עמידה ולאר'וכ' Ms. M. (v. Rabb. D. S. a. l.) on high there is no standing up and no sitting down (effort and rest), no emulation &c. Yoma 69b, a. fr. אדן ד׳ בעזרה none were allowed to sit down in the Temple court. Gen. R. s. 38. a. fr. כל מקום שאחה מוצא ר' וכ' wherever you find sitting (retirement, use of the word שב") recorded in the Bible, there Satan leaps forth (trouble arises). Yeb. 106a בְּשׁרְבֶּתָה זו הרא עמירחה this her sitting is to her a getting up (sitting up is to her a great effort; oth. expl.: her being left seated, is her erection, i. e. her failure to be married to the yabam is a benefit to her); a. fr.—2) settlement. dwelling. Kidd. 37a, a. e., v. יִרוּשָּׁח. Keth. 110b שרה living in large cities is a hardship. Sabb. 10b ערר a town of recent settlement; a. fr.-3) scholars' session, council, academy; court. Yoma 28b לא פרשה an elder and member of council. Ib. לא פרשה ל they (our early ancestors) were never without council (a representative body). Pes. 119a top המכרר ... בר' who knows his colleague's place in meetings; ... המקבל ma who greets his colleague in meetings with kindness. Ber. 57a ראש הי presiding officer. Y. Ber. IV, 7d top ומרנו להו. . . בר' they elected R. El. . . (president) in regular session. Ib. הושרבו. בר' they installed him as president. B. Bath. 120a' הלדוב' הלדוב in court or college give the preference to learning, in social entertainment to age; a. fr. - > " מעלח divine court. B. Mets. 86a 'מעלם בר' של ב' has been summoned before divine justice (is dead); a. fr.-Pl. יְשֵׁיבוֹת. Koh. R. to I, 8 'אפשר שהר' הללו טועות וכ' is it possible that those colleges be lost in such futile errors; Tosef. Hull. II, 24 שהסיבו הללו טועים (corr. acc.; v., however, סֵיבוּ, Y. Sabb. X, 12° bot.'ז שימשת אלא עומדות מה עומדות אבא אבא שימשתר את I have served my father at more 'standing meetings' (standing up as an Amora) than you have served at college sessions; Y. Ḥag. III, beg. 78d; a. fr.

*לשרורו (הוגין m. pl. (הוגין הוגין) [balance-holders,] anchor, ballast-stones. Tosef. B. Bath. IV, 1 ed. Zuck. (Var. היגין, disagreeing with Mish. B. Bath. V, 1, v. הוגין; Y. ib. V, beg. 15a, עוברן, read (עוגין).

אָטְעִייִי, יֹן רְאַ pr. n. m. Bar-Y'shita. Y. Meg. IV, 75° top.

ר<u>נטרכ־</u>, ע. יָנָטֵר.

שׁרְעִיׁרְשׁׁרְ m. (b. h.; cmp. מֵיֵב) [substantial,] old, venerable. -- Pl. רָבִישִׁים M. Kat. 25^b, v. בַּוּצָּים.